

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

- Noi produse textile pentru Moda 1961
- „Magazinul tinerilor căsătoriți“
- Sovhoznici care se mută la etajul IV
- Un automobil practic și confortabil

Citiți în pagina 6—7:

PENTRU CA TOTUL ÎN VIAȚĂ
SĂ FIE FRUMOS

Automobilele de mic litraj „Zaporojeț” sînt produse în serie

În centrul atenției

Automatizarea producției

de Eug. Popescu-țianu (pag. 3)

Candidaturi la Premiul Lenin

Creații teatrale de mare valoare

de Radu Beiișan (pag. 8)

O campioană olimpică – O recordmană a lumii

Două prietene

de M. Ariton (pag. 10)

**CITIȚI
ÎN ACEST
NUMĂR:**

ANUL XVII
7 aprilie 1961

14

(838)

12 PAGINI
1 LEU

Desen de Hariton

Cinci minute cu SVIATOSLAV KNUȘEVIŢKI

Discuția cu violoncelistul sovietic Sviatoslav Knuşevițki, a început cum nu se poate mai simplu:

— Vizitez România pentru a doua oară în decurs de un an și jumătate și îmi face multă plăcere reîntâlnirea cu publicul dv. atât de entuziast, cu membrii Filarmonicii de Stat „G. Enescu”, cu vechii mei cunoscuți — dați-mi voie să vorbesc mai ales despre violonceliștii Radu Aldulescu și Vladimir Orlov. Publicul nostru îi prețuiește în mod deosebit pe artiștii români și de fiecare dată așteaptă cu interes manifestările prilejuate de prezența lor în țara noastră.

— Am dori să ne vorbiți despre activitatea concertistică pe care ați desfășurat-o în ultima vreme.

— Activitatea mea din ultimul an a fost împărțită între concertele pe care le-am dat în mai multe orașe ale Uniunii Sovietice și turneele întreprinse în străinătate. Ultimul meu drum peste hotare l-am făcut în Mexic în de-

cembrie trecut. După cum știți, în orașul Acapulco a avut loc la sfârșitul anului trecut al doilea Festival muzical închinat marelui violoncelist Pablo Casals, la care au luat parte instrumentiști de renume mondială, ca Gaspar Casado, Antonio Janigro, Milos Sadlo, A. Odnoposov, Leonard Rose și alții. Din Uniunea Sovietică au participat violoncelistul Vladimir Malinin și cu mine.

O parte dintre manifestările Festivalului de la Acapulco s-au repetat între 10—22 ianuarie în Mexico-City. În cadrul programelor eu am dat trei concerte cu orchestra, interpretând concertele pentru violoncel de Hacıaturian și Schumann și Variațiunile pe o temă Roccoco de Ceaikovski.

— După reîntoarcerea din turneul întreprins în țara noastră, vă reluați activitatea concertistică la Moscova?

— Luna aprilie va fi marcată în țara noastră de două mari evenimente muzicale: aniversarea lui Prokofiev și Miaskovski de la a căror naștere se împlinesc 75 și respectiv 80 de ani. În toate sălile de concert din Moscova vor avea loc concerte simfonice și de cameră închinată creației lor, la care își vor da concursul Richter, Oistrach, Ghilels, Rostropovici, Doluhanova și mulți alții. Eu voi interpreta concertul pentru violoncel de Miaskovski pe care l-am prezentat duminică trecută și publicului dv. în primă audiență.

Mă pregătesc, de asemenea, pentru călătoria pe care o voi face în R. S. Cehoslovacia ca participant la tradiționalul festival „Primăvara la Praga”. Voi cânta, împreună cu David Oistrach și Lev Oborin, acompaniați de Orchestra de Stat a Uniunii Sovietice, dirijată de Konstantin Ivanov, triplu concert pentru violoncel, pian și vioară de Beethoven, concert pe care l-am cântat de curind, la 28 februarie, la Moscova. De asemenea, trioul nostru va participa „solo” în cadrul Festivalului interpretând lucrări de Haydn, Schubert și Sostakovici.

S. Knuşevițki se uită discret la ceas. Am înțeles: a sosit ora când începe studiul zilnic. Destule discuții — loc muzicii!

Dan Cristea

In plină primăvară „Fantezie de iarnă”

Serile acestea, sala Floreasca din Capitală se transformă ca prin farmec în patinoar artificial, pentru a găzdui „Fantezia de iarnă”, spectacolul baletului pe gheață sovietic.

Luciul gheței face posibil un anumit dinamism al mișcărilor pe care scena nu l poate niciodată oferi nici chiar celor

mai desăvârșiți balerini. Gheața înaripează mișcarea, ea deschide perspectivele montării unor spectacole feerice, accentuând trăsăturile ce apropie baletul de elementele de basm.

Tocmai aceste caracteristici l-au atras pe L. Lavrovski (maestrul principal de balet al celebrului „Bolșoi”), care cu mai bine de trei ani în urmă a luat asupra sa complicata sarcină de a organiza prima trupă sovietică de balet pe gheață.

La Moscova avuseseră loc nu de mult spectacolele baletului pe gheață din Austria și Statele Unite. Primul punea mai mult accent pe latura coregrafică, al doilea, pe latura sportivă. Lavrovski nu vroia, însă, să preia un drum bătătorit. Baletul sovietic pe gheață trebuia să reprezinte o formulă cu totul nouă a genului. Pentru conturarea ei a apelat la colaborarea directorului de scenă A. Arnold, îndrăzneț regizor de teatru, circ și cinema (Arnold a colaborat la realizarea filmelor lui Grigori Alexandrov, printre care „Toată lumea râde, cântă și dansează”).

După îndelungi căutări, ei au ajuns la concluzia că noua formație trebuie să reprezinte o sinteză a sportului, baletului și ciroului. S-a instituit un concurs la care s-au prezentat peste 700 de candidați din Moscova și alte orașe. Trebuiau selecționați în primul rând tinerii care cunoșteau bine patinajul, îndeosebi patinajul artistic. Pe lângă aceasta, se cerea candidaților și muzicalitate, grație, un fizic plăcut. După selecție s-a constatat că artiștii noii trupe erau în majoritatea lor sportivi din echipele de patinaj artistic. Pregătirea primului spectacol a durat aproape un an, lucru explicabil, căci totul trebuia pornit de la început. Tinerii sportivi trebuiau mai întâi să ia lecții de dans. Pentru aceasta L. Lavrovski a cerut sprijinul altor doi maeștri de balet de la „Bolșoi” — Tatiana Satz și V. Golîșev. Paralel cu repetițiile coregrafice în sală, se desfășura antrena-

mentul sportiv, pe gheață, pentru ca artiștii să nu-și piardă măiestria de patinatori.

Lavrovski a hotărât ca fiecare număr din program să fie mai întâi pregătit pînă în cele mai mici amănunte în sală și, abia după ce totul este pus la punct, să se treacă la repetițiile pe gheață. Această metodă a dat foarte bune rezultate. Evident, cînd numărul este executat pe patinoar, mai sînt necesare unele modificări, care, însă, se fac „din mers”, la sugestia și cu participarea activă a dansatorilor.

Ce cuprinde programul „Fanteziei de iarnă”? Vifeliioase dansuri populare rușești, suite coregrafice pe muzică de Glinka, Ceaikovski, Glazunov, Prokofiev, dansuri comice și satirice, precum și baletul într-un act „Cenușăreasa” (partitura aparține compozitorului Levitin, care a scris și muzica altor dansuri din program). Pe lângă acestea, spectacolul baletului pe gheață include și o serie de intermezzo-uri comice și diferite numere executate de actori de circ. Regizorul Arnold îi revine meritul de a fi pregătit și inclus organic în acest spectacol pe gheață numere de circ, care au fost transformate și adaptate întru totul noului specific. Aceste numere sînt executate de jonglerii Nikolai Lihaciov, Vladimir Kopeikin și Vladimir Podoli, acrobații Vladimir Ianovskis și Nina Popova, maeștri ai sportului și grupul clownilor muzicali și excentrici de la Circul din Moscova. În numerele programului figurează de asemenea și luri Kiseliiov, campionul Uniunii Sovietice la patinaj artistic, care însoțește ansamblul.

Turneul în Polonia și țara noastră reprezintă prima confruntare cu publicul de peste hotare a acestei trupe, al cărei prim spectacol a avut loc în urmă cu doi ani. La întoarcere, artiștii ansamblului vor relua repetițiile pentru noul spectacol pe care îl pregătesc în cinstea celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. El va cuprinde printre altele o mare suită de dansuri rușești din toate epocile și adaptarea basmului „Merisorul de aur”. Muzica acestui spectacol este semnată de cunoscuți compozitori sovietici ca Hacıaturian, R. Scedrin, Levitin ș.a.

M. Cosmetatos

ALLA ȘI PRIETENII EI

La începutul anului, semnala recent o informație publicată în ziarul francez „l'Humanité”, după aproape 20 de ani de la încheierea războiului, la Federația Partidului Comunist Francez din departamentul Moselle a sosit o telegramă a Agenției sovietice TASS, cu următorul cuprins: „Familia sovietică Nikitin, internată în perioada 1943—1944 în lagărul fascist Ledigenheim de lângă Algrange, Moselle, roagă să fie găsită familia franceză care a salvat viața fiicei lor și care, în acea perioadă, locuia în preajma lagărului”. Nikitinii, specifică telegrama, nu rețin numele familiei, dar își amintesc că tatăl se numea Nicolas, iar cei doi copii Roger și Marcel.

Cercetările întreprinse s-au dovedit fructuoase, familia franceză a fost regăsită și așa a putut fi reconstituit un emoționant fragment din viața nu numai a unor oameni, ci și a unor popoare.

...La Algrange, în Moselle indoliată de ocupație, S.S.-ul instalase unul dintre sinistrelor lui lagăre ale morții. În lagăr, printre deportații sovietici, se numărau soții Serghei și Evghenia Nikitin. Primul lor copil, Sașa (nu împlinise încă 2 ani) se stinsese, victimă micuță a barbariei fasciste.

În oraș, pe bulevardul Berthe 16, trăiau soții Nicolas și Louise Hoffman, o familie de simpli muncitori francezi, cam de aceeași vîrstă cu cei doi deținuți sovietici. Războiul le devastase și lor viața: rușinea înfrîngerii, doi frați uciși pe front, rude internate în lagăr...

Hoffmanii au acționat simplu, firesc, așa cum le dicta inima, și sentimentul de solidaritate muncitorească. Ca paznic la uzina Wendel, unde lucra, Nicolas nu o dată îi ajutase pe deținuții ucraineni cu

alimente și bani, deși și el ducea lipsă și știa că își riscă nu numai libertatea, ci și viața. De Nikitinii se legase mai de mult. Încercase să le salveze și primul copil, pe Sașa, dar fusese prea târziu. Acum trebuia cu orice preț să scoată din lagăr pe Alușka, care abia se născuse și care, nu încăpea îndoielă, ar fi avut aceeași soartă.

...Deținutul în zdrențe și-a desceleștat, încet, mîinile crispate. Pe fața-i și gîtul firav cu cute adînc săpate de urmele lipsurilor, a muncii istovitoare din lagăr, se prelingeau picături reci de sudoare. Primejdia trecuse însă. Eugène Larcher, fratele Louisei — soția lui Nicolas — ascuns după o grămadă de gunoi, preluase prețioasa povară. Alușka scăpase, se afla la adapost, dincolo de bariera ghimpată a lagărului.

— Antreten! Antreten! Los! Los! Antreten! Trezit la realitate, Serghei și-a sters istovit de emoție fruntea umedă și a pornit, impleticindu-se, spre barierele de unde, stridentă ca un lătrat de ciune, vocea blockfîhrerului ordona adunarea...

Familia Hoffman a îngrijit-o pe Alușka, fetița sovietică, ca pe propriul ei copil. Au înjumătățit rația de lapte, și așa mizeră, cuvenită micului Marcel, mezinul familiei, au prefăcut o parte din hainele copiilor ca s-o îmbrace, au dus-o la doctor atunci cînd s-a îmbolnăvit, dînd-o drept copilul lor.

...Se apropia sfîrșitul războiului. Cuprinși de panică, S.S.-iștii au încercat să-i extermine pe deținuți. Mulți au pierit, alții au izbutit, însă, să scape ajutați de populația franceză: familia Hoffman n-a fost singura care s-a luptat să zmulgă fascismului victimele sale. Viața n-a vrut ca finalul acestei întîmplări să fie o tragedie. Serghei și Evghenia au reușit

Familia Nikitin (Alla este ultima din dreapta)

să evadeze, să se adăpostească la aceeași familie Hoffman și mai apoi, deoarece se iscaseră bănuțeli, la o altă familie care, deși avea 14 copii și risca moartea, nu a pregelat să-i ajute.

Apoi a venit mult așteptata eliberare și repatrierea. Salvată ca prin minune din lagărul morții, familia Nikitin muncește astăzi pe un mare șantier la Novosibirsk, în Siberia. Acolo, construiește o viață nouă de care se bucură și ea și își caută prietenii, a căror amintire a păstrat-o neștersă. Nikitinii vor să le împărtășească și Hoffmanilor sentimentul de fericire care le copleșește inimile și, bineînțeles, să le dea știri despre Alușka. Alușka, eroina povestirii noastre a crescut, s-a făcut mare, se pregătește să pășească în viață. Deocamdată ezită, nu știe ce să aleagă: științele fizico-chimice sau Conservatorul? Așa că acum, cînd i-au regăsit, Nikitinii așteaptă cu nerăbdare să-i revadă pe Hoffmanii — în Franța sau în U.R.S.S.

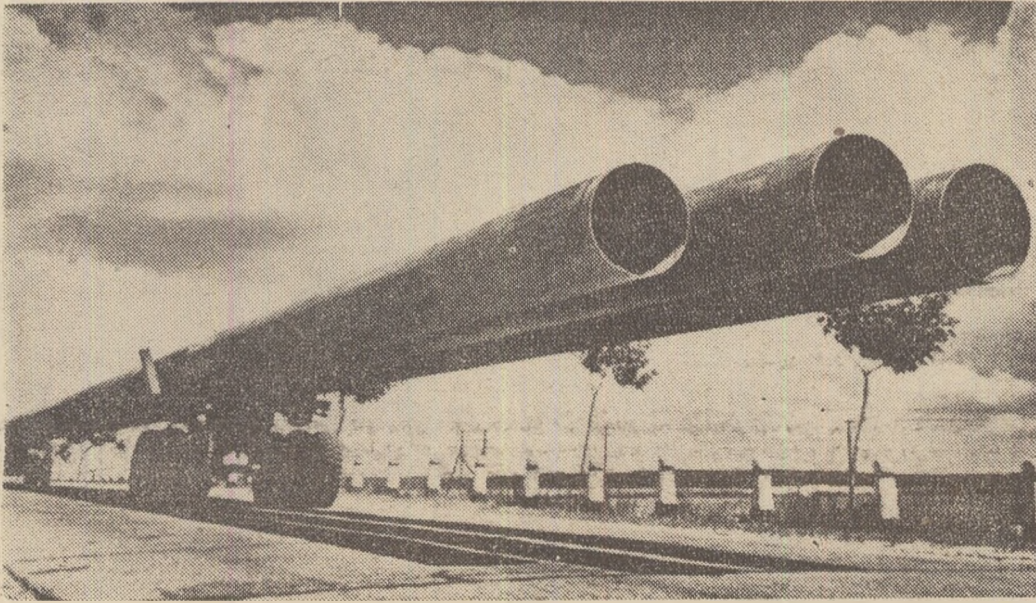
Căci odată cu Nikitinii a supraviețuit nenorocirilor și ororilor războiului prietenia ce îi leagă de familia Hoffman — simbol al prieteniei dintre popoarele franceze și sovietice.

Al. Brătescu

VEAC NOU

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

Redacția și administrația: București, Str. Ion Ghica, 5 telefon 13.03.10.

„Armele“ septenalului

VALORIFICAREA RESURSELOR NATURALE

Perioada construcției desfășurate a societății comuniste se distinge și prin atragerea în circuitul economic, în proporții fără precedent, a bogatelor resurse naturale de care dispune Uniunea Sovietică.

U.R.S.S. ocupă unul din primele locuri din lume în ceea ce privește rezervele de petrol și gaze naturale și primul loc în lume la rezervele explorate de minereuri de fier, mangan, cupru, plumb, wolfram, mercur, sulf, materii prime fosfatice și turbă.

Siberia, această „țară a viitorului“ care se întinde pe o suprafață de 10 milioane km. p., cu fabuloasele ei bogății naturale, ocupă în cadrul septenalului un loc deosebit.

Trăsătura caracteristică a resurselor naturale ale Siberiei răsăritene o constituie indiciii tehnico-economici avantajosi de exploatare a acestor resurse. Așa, de pildă, datorită straturilor masive așezate aproape la suprafață, investițiile capitale în exploatarea cărbunelui sint minime, fiind de 2—5 ori mai mici decât în celelalte regiuni ale Uniunii Sovietice.

Rezervele hidroenergetice ale Siberiei răsăritene reprezintă 800 milioane kWh, ceea ce echivalează cu peste 45 la sută din resursele hidroenergetice ale S.U.A., Canadel, Franței și R. F. Germane luate la un loc. Hidrocentralele ce se construiesc pe Angara și Ensei vor livra energie electrică la un preț de cost de 3—4 ori mai redus decât centralele electrice termice. Dar Siberia răsăriteană este și țara diamantelor și aurului, a metalelor rare și a zăcămintelor de mică, țara fierului, a blănușilor și a plinii. Ea este o regiune economică unde îmbinarea resurselor energetice și de combustibil cu resursele de materii prime minerale permite dezvoltarea pe soară largă a producției de metale ușoare, metale neferoase, de feroaliaje, de produse ale chimiei sintetice și de alte produse care necesită o mare cantitate de energie electrică. Resursele minerale din regiunile răsăritene ale țării vor juca un rol important în planul elaborat de Partidul Comunist pentru dezvoltarea rapidă a industriei metalurgice, a industriei gazelor și petrolului și a industriei chimice.

Concomitent are loc sporirea continuă a valorii absolute a producției de metale ferose în regiunile sudice, mai cu seamă în Ucraina, unde se construiesc o serie de uzine siderurgice pe o nouă bază tehnică. Ucraina continuă să dețină un loc de frunte în ce privește extracția de cărbune, de minereuri de fier și de mangan. Recent s-a creat o mare bază de materii prime pentru dezvoltarea industriei de petrol și gaze. După toate probabilitățile, subsolul R.S.S. Bieloruse și al Republicilor baltice cuprinde zăcămintele însemnate de petrol și gaze.

Uniunea Sovietică dispune de aproape 50 la sută din resursele mondiale de minereuri de fier. În prezent, năzuința lui V. I. Lenin ca Uniunea Sovietică să dispună în centrul țării de o puternică industrie a minereurilor de fier, devine realitate. S-au descoperit bogate zăcăminte de fier care se întind pe o zonă lungă de 700 km și lată de 150—200 km, în regiunile Kursk, Belgorod Voronej, Orel, Briansk, Kaluga și Harkov. Numai rezervele de minereuri de fier prin perimetrul anomaliei magnetice de la Kursk (peste 30 miliarde tone), depășesc cu mult rezervele totale de zăcăminte de fier ale Statelor Unite ale Americii. Acesta este cel mai mare zăcămint de minereuri de fier din întreaga lume.

Uniunea Sovietică dispune de rezerve de cărbuni totalizând cifre astronomice: peste 8.600 miliarde tone, adică mai mult decât rezervele tuturor celorlalte țări ale lumii luate împreună. De asemenea, Uniunea Sovietică ocupă unul din primele locuri în lume în ceea ce privește rezervele de petrol și gaze naturale. S-au explorat noi zăcăminte de petrol pe un vast teritoriu dintre Ural și Volga, denumit „al doilea Baku“. S-au descoperit peste 100 zăcăminte de petrol și 250 perimetre cu perspectivă în republicile Bașkiră și Tătară, precum și în regiunile Perm, Kuibșev, Saratov, Ulianovsk etc. Importante resurse de gaze naturale au fost descoperite în ultimii ani în Siberia apuseană și răsăriteană, în Asia Centrală, în Caucazul de Nord etc.

Vastul program de dezvoltare a industriei de extracție a petrolului și gazelor este strâns legat de una dintre cele mai importante probleme economice ale septenalului — modificarea balanței de combustibil a țării. În acest sens, până în 1965, ponderea petrolului și gazelor în balanța de combustibil va crește până la 51 la sută pe seama reducerii ponderii cărbunelui de la 60 la sută la 43 la sută. Trecerea la folosirea pe scară mai largă a acestor combustibili mai ieftini va permite ca în cursul septenalului, să se realizeze o economie totală de peste 100 miliarde ruble.

Valorificarea resurselor naturale și minerale utile constituie o condiție importantă a construirii cu succes a societății comuniste. În acest scop Partidul Comunist și guvernul sovietic se preocupă în mod deosebit ca baza de materii prime a țării să se dezvolte și pe viitor într-un ritm foarte rapid. Sectorul geologic este bine dotat cu toate materialele necesare și dispune de peste 60.000 de specialiști cu studii superioare și medii (față de 80 geologi cîți existau în 1916 l).

Uriașele resurse de materii prime de care dispune Uniunea Sovietică pot acoperi, din plin și cu cheltuieli reduse, toate necesitățile economiei sovietice.

Aneta Onulescu

In centrul atenției: AUTOMATIZAREA PRODUCȚIEI

Este bine cunoscut că mecanizarea complexă și automatizarea producției, în condițiile marii industrie și agriculturii mecanizate, precum și ale proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție, sint principalul factor de creștere a productivității muncii și, în același timp, cel mai însemnat mijloc de introducere și extindere a progresului tehnic, de îmbunătățire a organizării producției, de ridicare a calității produselor și de reducere a prețului lor de cost.

În condițiile economiei capitaliste, mecanizarea complexă și automatizarea producției atrag în mod inevitabil după ele șomajul, ascuțirea luptei de clasă, pauperizarea maselor muncitoare, alături de creșterea supra-profiturilor, accentuarea caracterului monopolist profitor al trusturilor prin concentrarea capitalului. Spre deosebire de aceasta, în condițiile economiei socialiste, mecanizarea complexă și automatizarea contribuie nemijlocit la ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, ușurându-le și schimbându-le radical caracterul muncii, deschizând largi perspective reducerii zilei de muncă și lichidării deosebirilor esențiale dintre munca intelectuală și cea fizică.

Mecanizarea complexă și automatizarea producției au început să fie introduse în U.R.S.S., în industrie, transporturi precum și în alte ramuri ale economiei naționale, încă înainte de Marele Război pentru Apărarea Patriei. În anii de după război, ritmul automatizării a crescut considerabil, astfel că, încă de pe acum, în Uniunea Sovietică, într-o serie de ramuri ale industriei grele (industria electroenergetică, chimică, unele ramuri de producție ale industriei metalurgice, ale construcției de mașini, ale industriei ușoare și alimentare), automatizarea cunoaște o largă extindere. În septenalul în curs, mecanizarea complexă și automatizarea producției vor lua o dezvoltare considerabilă; numai în 11 ramuri industriale se vor cheltui pentru introducerea și extinderea tehnicii noi, pentru mecanizarea complexă și automatizarea producției, peste 76 miliarde de ruble. Economile totale ce se vor realiza în urma extinderii automatizării vor fi în ultimul an al septenalului de 37 miliarde ruble, iar economia de muncă (recalculată în muncitori) va fi de circa 3,8 milioane oameni — ceea ce înseamnă o creștere medie de aproximativ 30 la sută a productivității muncii în aceste ramuri.

Orice rublă cheltuită pentru automatizarea proceselor de producție va asigura economii anuale de 65 de copeici, ceea ce înseamnă că dacă considerăm durata medie de exploatare a mijloacelor de amortizare de 10 ani, economiile totale vor întrece de aproape 7 ori cheltuielile făcute pentru automatizarea producției.

Asigurind un regim tehnologic mai rațional, automatizarea a dus în mod nemijlocit la creșterea productivității utilajului, la reducerea uzurii sale, la micșorarea volumului lucrărilor de reparații, la consumul de materiale, combustibil, energie etc. În plus, calitatea producției a fost mult îmbunătățită.

În prezent, potrivit datelor Direcției Centrale de Statistică, puterea totală a sistemelor energetice automatizate reprezintă peste 90 la sută din totalul puterii energetice nou instalate. Au fost automatizate 109 centrale hidroelectrice mari și mici, cu 382 agregate și cu o putere totală de 950.000 kW. Majoritatea centralelor sint comandate telemecanic: într-un schimb lucrează 4-5 lucrători, iar 20 centrale nici nu au personal permanent.

Deși automatizarea în industria carboniferă a făcut abia de curind primii săi pași, în ultimii ani au și fost mecanizate complet și comandate telemecanic, instalațiile de ridicat, benzile transportoare, troliile, pompele de evacuare a apei, ventilatoarele etc. Pînă în anul 1965, automatizarea va cuprinde peste 30 la sută din abataje. Prețul de cost al cărbunelui se va reduce mult, iar termenul de recuperare a investițiilor va fi de 6 luni pînă la 2 ani.

Pe baza mecanizării complexe a furajării, adăpării, a mulșului și a evacuării gunoiiului de grajd în marile combinate zootehnice, un ingrijitor are o normă de deservire de 100-120 de vaci, față de numai 10-12 vaci în condițiile anterioare de lucru. De asemenea, în îngrășătorile de porci capacitatea de deservire a unei persoane a crescut pînă la peste 1.000 capete, iar în crescătoriile de găini la 5.000-6.000 păsări.

Exemple de dezvoltare a automatizării ar putea fi date și din alte ramuri industriale, agricole sau din transporturi. Ele ne arată că folosind din plin superioritatea economiei socialiste, Uniunea Sovietică se apropie cu pași gigantiți de perioada cînd producția celor mai dezvoltate țări capitaliste va fi depășită nu numai global, ci deopotrivă și prin prisma producției pe cap de locuitor.

Eug. Popescu-Jianu

Noua linie automată de la uzina „Krasnii proletari“ din Moscova. Linia, deservită de numai trei ajustori, execută unsprezece operații.

INIMA RACHETEI E PUSĂ LA INCERCARE

In fața unui turn uriaș cu multe etaje...

Ne aflam în fața unui turn uriaș, cu multe etaje. Scările metalice, țevile și conductele de toate culorile ce se încrucișau între ele, nenumăratele mecanisme și dispozitive îl făceau să semene puțin cu sala de mașini în secțiune a unui transatlantic. La oarecare distanță de turn se vedeau câteva cupole cenușii de cazemate, cu ferestrele-ambrazuri îndreptate spre el. Acolo se afla postul de comandă. Ceva mai departe staționau câteva autocamioane, în ale căror lăzi se profilau niște dispozitive ciudate, înfășurate cu grijă în foi de cort.

Așadar, ne aflam la o bază de încercare a motoarelor de rachetă.

— Iată unul din motoare, ne spuse inginerul care ne însoțea, arătând cu mîna spre vârful turnului.

Avea forma unei oale metalice imense: gîtul ei, îndreptat spre noi se îngusta ușor la început, apoi se lărgea treptat. Pe fundul și pereții „oalei” se găseau conducte de diferite diametre și lungimi. Motorul se afla montat pe un cadru special, cu orificiul duzei îndreptat spre pămînt.

Eram la o distanță apreciabilă de turn. Deodată, în vârful acestuia se aprinse semnalul de alarmă.

— Era clipa aceasta, nici un om nu mai are dreptul să se afle lângă motor, sau în apropierea lui. Mai bine să trecem după zidul de protecție.

Pe turn nu se afla nici o ființă vie. Avusesem nu o dată ocazia să asist la tot soiul de experiențe cu mașini și mecanisme de tipuri diferite. Intotdeauna, lângă ele se aflau oameni. Dar acum... Poate că tocmai lipsa oricărei ființe vii în jur făcea ca aceste experiențe să pară cu totul neobișnuite.

Un nou semnal: „Atențiune! Start!” Priveam fără să clipească orificiul negru al duzei, așteptînd cu ochii, cu urechile, cu întreaga-mi ființă, minunea...

Se auzi mai întîi o pocnitură surdă și, în aceeași clipă, din interiorul motorului izbucni o lumină orbătoare însoțită de un zgomot răsunător, care-mi izbi dureros timpanele. Zgomotul creștea în intensitate cu fiecare secundă, depășind tot ceea ce avusesem prilejul să aud pînă atunci. Sunetul acesta e greu să-l descrii. El nu are nimic comun cu urletul asurzitor al turboreactorilor. Nu aduce nici cu loviturile furibunde, însoțite de un șuierat diabolic, ale giganticelelor prese din Ural. Nu se aseamănă nici cu bubuitul unei bombe, nici cu bubuitul unui tunet de primăvară. Nu există în dicționarul nostru acustic cuvînt care să i se potrivească. Se prea poate că, în viitor, oamenii care vor da startul trenurilor de rachete spre Lună, Marte sau Venus, îi vor găsi o denumire. Deocamdată însă, noi o să-i denumim pur și simplu sunet. Un a-a-a nesfîrșit, multiplicat de mii și milioane de ori îți spînteca auzul. Aveam impresia că dacă sunetul acesta va mai crește cu o singură notă, capul mi se va face tîndări... Dar sunetul creștea, nendându-ți răgaz să te obișnuiești cît de cît cu ceea ce auziseși în urmă cu o secundă. În cele din urmă „a-a-a”-ul acesta atinse apogeul. Acum te puteai gîndi și la ceea ce vezi...

Ar fi greșit să afirmăm că în camera de combustie a motorului irumpe o flacără. Căci flacăra, ca atare, nu există: nici limbi de foc, nici jeturi luminoase, nici fum. Un bulgăre de gaz incandescent și imobil își orbește privirea.

Da, este într-adevăr o explozie. Dar nu o explozie instantanee, pe care n-o poți urmări nici cu ochii, nici cu sim-

țurile. Aici nu este vorba de o explozie „lentă”, după cum nu este vorba nici de un șir de explozii succesive. Este ceva inimaginabil: o explozie continuă! O explozie controlată de om, închisă într-o cameră de combustie...

Țișind înafară, jetul de gaze căpăta forma unei coloane drepte, aproape incolore. În unele locuri coloana avea o culoare sîdefie, un licăr ciudat.

Să cercetezi totul amănunțit era peste măsură de greu: asupra noastră se abătea o coloană de aer fierbinte. Coloana a trecut peste tufa din fața noastră și crengile acesteia au început să tremure mărunt. Acest jet de aer fierbinte deforma perspectiva, ba apăsînd într-o parte turnul, ba făcîndu-l să vibreze febril. Se apropia tot mai mult de noi („cite grade o fi avînd?”). Iată, acum, îi simțeam rîsularea în față, ca și cum m-aș fi pomenit dintr-o dată în fața unei sobe a căreia porțită s-a deschis brusc...

Și, pe neașteptate, totul se sfîrși. Tot așa, după cum începuse. O liniște apăsătoare se lăsa în jur. Coloana de gaze dispăru. Valurile de aer fierbinte mai pluteau, însă, în aer răvășind tufele.

După semnalul „stop” ne-am îndreptat spre postul de comandă.

Motorul experimental e destinat să funcționeze într-un mediu cu o densitate de câteva ori mai mică decît densitatea aerului la suprafața Pămîntului. Dacă densitatea gazelor evacuate ar fi mai mare decît densitatea mediului înconjurător, motorul ar funcționa, în bună parte în gol: gazele s-ar dilata nu în duza motorului, ci înafară, cedînd inutil o mare fracțiune din energia lor.

Pe de altă parte, dacă gazele evacuate prin duză ar avea o densitate mai mică decît a mediului în care sînt evacuate, aerul înconjurător ar „asalta” duza, astupînd-o. Duza n-ar putea îndeplini funcția pentru care a fost creată — aceea de a forma jetul de gaze. Din această cauză inginerii și oamenii de știință recurg la un compromis. Ei caută să imprimе o densitate optimă gazelor evacuate. În motorul experimentat, densitatea gazelor este mai mică decît densitatea aerului înconjurător. Aceasta „sugrumă” din loc în loc jetul.

Am vizitat și postul de comandă. Am văzut acolo cîțiva oameni în fața unor tablouri cenușii, nu prea mari, cu o grămadă de butoane, manete, cadrane luminate de becuri minuscule...

Cînd s-au aprins becurile de semnalizare, iar acele indicatoarelor au lîșnit spre gradațiile-limită, de culoare roșie, m-am gîndit la motorul care funcționa sus, pe turn, la gigantica rachetă pe care el o va rezezi în țăriile albastre, pentru a străbate briul de nori din jurul lui Venus sau pentru a ridica în Cosmos pe primul astronaut.

I. Golovanov

Temperatura cabinei cosmonautice

O uriașă rachetă purtătoare, avînd la bord o navă cosmică, se află instalată pe platforma de lansare. Ultimele pregătiri s-au terminat, mina unui om a apăsat pe buton... Și iată că cea de a cincea navă-satelit sovietică s-a înălțat de pe Pămînt, a înconjurat de câteva ori planeta și a aterizat apoi cu bine în punctul dinainte fixat.

Cum s-a putut ajunge aici? Cum s-a reușit asigurarea temperaturii de „cameră” în tot timpul zborului, în cabina cosmonautică?

Se știe că radiația infraroșie, la fel ca și lumina vizibilă, este purtătoare de căldură. Corpurile care emană razele so răcesc, cele care le absorb — se încălzesc. Iată așadar, în esență, principiul schimbului de căldură prin radiație.

O navă cosmică ce se află pe o orbită de satelit al Pămîntului se deplasează într-o atmosferă extrem de rarefiată. Este suficient să amintim că la o înălțime de 300 de kilometri moleculele de oxigen și azot străbat o distanță de 70—150 de metri fără a se ciocni între ele. E limpede că în asemenea condiții temperatura unei nave cosmice este determinată exclusiv de schimbul de căldură prin radiație. Ea e încălzită, în primul rînd, de razele solare, atît de cele directe, cît și de cele reflectate de suprafața Pămîntului. În al doilea rînd, satelitul absoarbe radiația termică a Pămîntului. În afară de asta, în interiorul navei, atît aparatele cît și ființele vii aflate pe ea degajă o anumită cantitate de căldură. În același timp, nava cosmică dispersează lumina în spațiul interplanetar, emanînd tot timpul raze infraroșii. Cînd fluxul de căldură este mai intens decît dispersarea, temperatura navei cosmice crește. Dacă, însă, nava dispersează o cantitate mai mare de căldură decît primește, temperatura ei scade. Astfel încît, modificînd raportul dintre flux și dispersiune putem menține o temperatură în limitele stabilite.

Dar cum se realizează acest lucru? Se știe, de pildă, că obiectele de culoare închisă se încălzesc la soare mult mai repede decît celelalte. Acest principiu poate fi folosit la reglarea temperaturii pe satelit. Pentru aceasta, e nevoie ca o jumătate din suprafața lui metalică să fie vopsită în negru, iar cealaltă — șlefuită pînă la alb. Orientînd spre soare jumătatea vopsită în negru a satelitului obținem un spor considerabil de căldură, la bordul acestuia.

Dar dacă satelitul intră în umbra Pămîntului?

Pentru a nu-l lăsa să se răcească, trebuie să reducem brusc intensitatea cu care e cealaltă căldura de către corpul satelitului. În acest scop trebuie redusă temperatura de la suprafața satelitului.

La bordul sateliților sovietici ai Pămîntului radiația de căldură se reglează nu numai prin schimbarea temperaturii de la suprafață, ci și pe calea dirijării capacității lor de radieră.

Sistemul de jaluzele aplicat pe suprafața navelor cosmice ne permite să reglăm capacitatea de radiație a acestora și să menținem în acest fel, cu o precizie maximă, temperatura cerută în interiorul navei.

La momentul convenit se pune în funcțiune un sistem de motoare de rachetă. Acestea deplasează satelitul de pe orbită și îl obligă să coboare, în timp ce viteza se reduce treptat.

Apropiîndu-se de suprafața Pămîntului, satelitul pătrunde în straturi tot mai dense ale atmosferei. Aerul din față nu are timp să se scurgă în lături, astfel că în fața navei se formează o pătură de gaze puternic comprimate cu o temperatură extrem de ridicată. Această „pernă de aer”, încinsă la maximum, este cauza principală a încălzirii pînă la incandescență a corpului navei în curs de aterizare.

În lupta împotriva încălzirii excesive la coborîre, există două probleme de bază: asigurarea unei mari rezistențe a corpului navei, pentru a împiedica topirea ei și reducerea la minimum a cantității de căldură ce pătrunde în interiorul cabinei, pentru ca temperatura aerului să nu înregistreze o creștere vertiginosă.

Mijloacele de rezolvare a acestor probleme se completează reciproc. Astfel, putem evita supraîncălzirea învelișului dacă îl acoperim cu un strat de material greu fuzibil și rău conducător de căldură.

E nevoie de un „absorbant de căldură”, așa cum poate fi peretele din față al navei, extrem de gros și executat dintr-un metal cu o mare capacitate calorică.

Zborul încununat de succes al unor organisme vii pe ultimele două nave-satelit sovietice demonstrează limpede că oamenii de știință sovietici rezolvă cît se poate de bine problemele reglării temperaturii pe bordul navelor cosmice.

I. Lușkov

caudat în științe tehnice

PENTRU CA TOTUL ÎN VIAȚĂ SĂ FIE FRUMOS

Tinerii căsătoriți ...și ceilalți

Mă aflu mai de mult, împreună cu alți confrăți întru ale reportajului, veniți la Moscova din toate cele patru colțuri ale lumii, la un club muncitoresc din Mosceva.

Unuia dintre noi i-a venit o idee: — Știți ce, haideți să-i întrebăm pe băieții și fetele de aci ce-și doresc în viață.

Cu toții am început să întrebăm în dreapta și în stânga.

Cred că-mi va rămâne pentru totdeauna întipărit în minte răspunsul unei codane. Să tot fi avut 17—18 ani. O chema Lena Bolșakova, lucra la secția de dispeceri a unei mari uzine, visa să ajungă inginer mecanic.

— Eu vreau... știți e cam greu de răspuns; eu vreau ca totul în viață să fie frumos.

De cuvintele acestea mi-am adus aminte zilele trecute, când am vizitat un magazin, unic în felul său: „Magazinul tinerilor căsătoriți”.

Din primul moment mi-a plăcut numele străzii pe care se afla magazinul — „Prospectul Păcii”. Totul te atrage aci, începând de la vitrine și terminând cu etichetele.

300 de perechi... Acesta este numărul zilnic al clienților. Sectoarele de vânzare sînt aranjate tot în... perechi: pentru mire, pentru mireasă. Face excepție sectorul de „cadouri”, care e de resortul părinților și prietenilor.

Nina Alexandrovna Firsova, director-adjunctă a magazinului povestește că aprovizionarea este asigurată de două fabrici de confecții, de câteva fabrici de încălțăminte și de alte întreprinderi.

— Muncitorii care lucrează la comenzile noastre sînt cei mai buni din întreprinderi, menționează (nu fără mîndrie) Nina Alexandrovna.

În magazin, serviciul este organizat în așa fel încît cei care vor sărbători acest mare eveniment în viața lor să găsească absolut tot ce au nevoie.

La dispoziția cumpărătorilor există un atelier special de comandă al fabricilor de confecții. În maximum 5 zile costumul negru sau rochia albă sînt gata.

În secția cadouri poți găsi servicii de porțelan sau cristal, obiecte de artă (uneori chiar obiecte de artă populară românească). În magazin poți închiria servicii de masă, acordeoane, magnetofoane (unde s-a mai văzut nuntă fără muzică?).

Și în fine un birou special pune la dispoziție bucătări și ospătari pentru cei care organizează masa acasă. 11 restaurante și 25 de cantine-restaurant stau la dispoziția celor care vor să organizeze mese mai mari.

Mai lipsește ceva? A, da! Buchetul de flori. Tot aci îl comanzi. Comisionarul îl va înmîna la ora și adresa indicată.

Dacă ar fi să găsim calificative pentru magazinul de pe Prospectul Păcii cel mai potrivit ar fi **frumusețea**. „Pentru ca totul în viață să fie frumos” — iată o deviză minunată. Se poate afirma că magazinul la care am poposit împreună cu dv. stimați cititori, este una din micile roțițe ale marelui angrenaj al frumuseții vieții.

Nu de mult la Moscova s-a inaugurat „Palatul căsătoriilor”; la Riga s-au deschis „cafenele ale tineretului” unde au loc dispute literare sau audiții de muzică; la Leningrad elevii și-au luat asupra lor întreținerea frumuseții în curțile blocurilor.

Această luptă pentru frumos în viață (în înțelesul deplin al cuvintului) face parte integrantă din lupta pentru comunism, căpătînd un caracter tot mai general.

Taurag-ul este un mic centru raional în nordul Uniunii Sovietice. Oamenii entuziaști au întemeiat în orașul lor un teatru popular, și nu de mult s-a organizat și o orchestră filarmonică de amatori. Mari soliști din Uniunea Sovietică vor veni la Taurag să dea concerte împreună cu această orchestră.

În ultimul timp s-au creat și numeroase muzee obștești. La Kerci, de pildă, s-a organizat un muzeu cu o secție de artă unde sînt expuse lucrările achiziționate de diferiți locuitori de-a lungul anilor.

Iată într-adevăr „avîntul spre frumos” de care vorbea cu atîta entuziasm cu ani în urmă poetul Alexandru Jarov.

...Răspunsul pe care l-am auzit în seara aceea la unul din cluburile muncitorești ale Moscovei îmi va rămîne întipărit în minte pentru totdeauna.

— Vrem ca totul în viață să fie frumos.

— Așa va fi! răspund într-un glas milioane și milioane de oameni de pe întinsul continent sovietic.

Alexandru Stark

A. B.

...și cele care o vor urma cu strîm

O MAȘINĂ
PENTRU
TOȚI:

ZAPOROJEȚ-965

Unul dintre primii cumpărători ai automobilului „Zaporozjeț”, ajustorul Ivan Sinkov de la fabrica „Kommunar”

De la un timp, pe șoselele Uniunii Sovietice a apărut o nouă mașină care, potrivit părerii unor șoferi, face să se întoarcă privirile trecătorilor ca după o femeie frumoasă. Și pe bună dreptate, căci mașina Zaporozjeț, sau în termeni tehnici ZAZ-965, ultimul născut al industriei de automobile sovietice prezintă o serie de calități deosebite care trezesc interesul nu numai al șoferilor, ci și al celor ce doresc să-și procure o mașină pentru „acasă”.

Și iată-ne la Zaporozjeț, pe Nipru, aplecați deasupra desenelor tehnice și grafice ale mașinii pe care o fabrică în serie uzina „Kommunar” din localitate, și despre care căutăm să aflăm cit mai multe amănunte.

Realizarea noii mașini — o mașină de mic litraj, care nu trebuia să depășească 600 de kilograme, rivalizînd astfel cu cele mai reușite tipuri ale acestei categorii fabricate pînă acum în străinătate — nu a fost deloc ușoară. Trebuia să fie o mașină simplă, accesibilă chiar și celor fără o pregătire specială în ce privește conducerea și întreținerea, sigură și economică, capabilă să reziste la întemperi și adaptabilă la circulația pe orice teren, lucru destul de greu dacă ținem seamă de variațiile de climă și de topografie ale Uniunii Sovietice. Mașina urma să fie folosită și de vînătorii din valea Amurului, și de crescătorii de vite

buriați, și de cultivatorii din fierbintele Tadjikistan și de leningrădenii de pe malurile Balticii bintuite de viscole.

Zaporozjeț 965 a fost conceput ca o mașină cu două portiere și patru locuri, cu amortizoare hidraulice cu dublă acțiune, soluție care în variatele condiții rutiere ale Uniunii Sovietice prezintă avantajul de a face caroseria mai rezistentă la șocuri și mai etanșă la frig sau la furtunile de praf. Motorul, cutia de viteze și ambreiajul se află dispuse în spate, iar rezervorul (putînd conține 30 litri de benzină) și port-bagajul în față. Cele două portiere ale caroseriei permit cu ușurință accesul la locurile din spate, iar scaunele din față sînt în același timp reglabile și basculante.

Încălzirea, problemă importantă dat fiind gerurile mari care există iarna în Uniunea Sovietică, a fost concepută ca o instalație autonomă, funcționînd independent de motor. Ea e realizată de un radiator format dintr-un element din ceramică încălzit după voie de arzătoare cu benzină.

O deosebită atenție au acordat constructorii de la „Kommunar” problemelor ridicate de vibrația motorului. Trei amortizoare din cauciuc asigură acestuia echilibrul, iar un mic cilindru cu două contra-greutăți, invirtîndu-se cu o aceeași

viteză ca și arborele motor, dar în sens invers, înlătură vibrațiile generate de motorul dispus în V.

Și acum, iată și alte câteva amănunte. Șasiul mașinii se află ridicat la 20 de cm de sol, ceea ce permite accesul ei la orice teren, ecartamentul între roțile din spate și din față este de 2.023 mm, cele între roțile dinapoi 1.160 mm, raza de manevrare la viraje de 5 metri, motorul are patru cilindri dispuși în V, doi cite doi, iar puterea lui atinge între 21—23 cai putere cu 4000 de turații pe minut. În ce privește consumul de benzină, lucru important, acesta se dovedește extrem de economic la viteza de 40—50 de kilometri pe oră. La 70 km pe oră mașina nu consumă decît șase litri la suta de kilometri.

Așa dar, Zaporozjeț 965, este un automobil de o concepție cu totul deosebită, la realizarea căruia tehnica sovietică a ținut seama de ultimele perfecționări ale industriei de automobile și care, la nenumăratele încercări la care a fost supus a rezistat mai bine decît mașinile străine de același tip. E o mașină frumoasă, practică și ieftină, care astăzi face bucuria tot mai multor familii sovietice, și ale cărei calități vor putea fi apreciate nu peste multă vreme și în străinătate.

8 milia
de m
de
tesăt

**SIN
CU**

Jurnalele de
au început să
de vară. Căle
luni de anotim
niri ale naturii
că din vreme
se vor îmbrăca

Ca de obicei
practica prese
zentate pur și
comentarii, ex
la un loc un r
educație a gust
covîrșitoare în

Cum scopul
zentarea model
consacra un a
sistăm asupra
doar că linia e
suplețe și eleg
să o facă avînt
fantație și exa

Modelele sînt
și un desăvîrșit
amănunte și a
lități de a se f
cu fiecare imp

Imi revin st
ale Olgăi Berg
sensibila scriit
tește cu duioși
de comsomolist
ției, ai nașterii
o modă. Dar im
fetele și femeii
ceva fără prece
modeli feminine
voie la cocheli
să le scoală în
o îmbrăcăminte
parcă mobilizate
bătălie pentru
Berggolț descri
tele greoale, fu
cu care mergea
moliste, la în
că știau că si
mult, mult mai

În cercurile c
cut multe ironi
brăca al oameni
meile au adopt
bații și-au fugu
lonilor, dar în
treieră enigmat
tici, primul spă
energia atomic
U.R.S.S. „visul
mul — devine
moda sovietică,

SATUL LA ETAJUL IV

Moda 1961...

SIMFONIA CULORILOR

...ziarele, revistele sovietice
...modele de îmbrăcăminte
...nu mai desparte cu două
...marilor și solemnelor impli-
...r femeile trebuie să cunoas-
...", să știe de pe acum cum
...vara aceasta.

...obicei înrădăcinat adinc în
...etice — modelele nu sînt pre-
...plu, ci sînt însoțite de ample
...ții, indicații, care alcătuiesc
...și foarte prețios manual de
...estetic într-un domeniu de o
...nătate: îmbrăcăminte.

...nărilor de față nu este pre-
...vietice de vară, căreia îi vom
...el special, nu are rost să in-
...icularităților ei. Vom spune
...naturală, degajată, de o mare
...urmărind să afineze silueta,
...grațioasă, dar fără nici o os-
...re.

...tăuie cu o minuțioasă grijă
...n gust pînă în cele mai mici
...încă o dată ce uriașe posibi-
...ăca bine, potrivit cu vîrsta și
...rare, au femeile sovietice.

...tor în minte niște însemnări
...Din virful drumului parcurs,
...privește înapoi și-și amine-
...e îmbrăcăminte tinereții ei
...era în anii de foc ai revolu-
...tismului. A existat și atunci
...ă nu de creatori, ci de inșiși
...vietice. S-a întîmplat atunci
...t în mult milenara istorie a
...emeile au renunțat de bună
...la eleganță, la croieli care
...dență frumusețea și și-au ales
...pră, ostășească, simțindu-se
...pe această linie în gigantica
...mai umană orînduire. Olga
...orapii groși, cizmele și ghe-
...aspră ca o manta soldățească
...muncă, la adunările comso-
...le cu bărbatul iubit, pentru
...de rezolvat atîtea probleme
...portante.

...e Uniunii Sovietice s-au fă-
...seama felului de a se îm-
...sovietici. Da, e adevărat, fe-
...mai tîrziu tocui cui iar bîr-
...mai tîrziu manșetele panta-
...mb primii sputnici care cu-
...spații siderale sînt sovie-
...de gheață acționat de
...te sovietic, în schimb în
...aur al omenirii" — comunis-
...tate. Iar în ceea ce privește
...întrunește azi sufragii una-

nime la New York și Londra, Varșovia și Hel-
sinki, Paris și Sofia, cu prilejul diferitelor con-
grese, expoziții sau prezentări de modele.

În inima Moscovei, în piața Manejului, există
Sala centrală de expoziții, în care iubitorii de
artă admiră tablouri, sculpturi, obiecte decora-
tive lucrate din marmoră, bronz, lemn. Iarna
aceasta, pentru prima dată în istoria existenței
sale, sala a adăpostit nu obiecte de artă, ci
obiecte indispensabile fiecărui om în viața lui
de toate zilele: țesături de lînă, bumbac, mă-
tase, fibre sintetice, confecții, fețe de masă, dra-
perii. Și prezența lor acolo n-a părut nepotrivită
nici celor mai exigenți cunoscători.

Deschiderea expoziției de textile în sala din
piața Manejului a avut o dublă semnificație:
pe de o parte ea a dovedit marea grijă care se
poartă problemei îmbrăcămînții în Uniunea So-
vietică, iar pe de altă parte a arătat că țesătu-
rile sovietice sînt făcute cu atîta gust, la un
asemenea nivel artistic, încît prezentarea lor în-
tr-o sală în care se expun cele mai bune lu-
crări ale pictorilor și sculptorilor, este foarte fi-
rească.

Un poet sovietic a numit expoziția de textile
„simfonia culorilor”. S-au întîlnit aici albastrul
tulburător al cerului sudic și auriul cald al soa-
relui, verdele crud al ierbii și cel întunecat al
coniferelor, galbenul calm al spicelor coapte și
cenușul zilelor nordice — o gamă complexă de
culori și nuanțe, care au satisfăcut toate gus-
turile.

Două sute cincizeci de întreprinderi textile au
expus aprecierii vizitatorilor treizeci de mii de
exponate. Numai în cursul anului trecut în
U.R.S.S. s-au produs opt miliarde metri de stam-
bă, mătase, jerse. Iar la sfîrșitul septenalului
se vor produce 10 miliarde 600 milioane metri
de țesături. În acest răstimp fabricile vor fi in-
zestrate cu 7.500.000 de fuse și cu 155.000 de
războaie noi!

Pe lîngă o „simfonie a culorilor”, expoziția de
textile a fost și o demonstrație de bun gust, de
înalță exigență față de calitate, de creștere im-
petuoasă a nivelului producției de textile.

În încheiere — un amănunt: materialele pre-
zentate la expoziție pot fi achiziționate în orice
magazin sovietic.

Iulia Scutaru

Nu este titlul unui roman senzational, ci
formularea logică a unui fenomen arhitectu-
ral, apropiat de realizare. Este vorba de
viitoarea înfățișare, a satului sovietic. Sau ar
trebui să spun: este vorba de viitoarea înfă-
țișare a orașelului sovhoznic.

Am în față planul frumos desenat, clădi-
rile impresionante, de o linie modernă. Clă-
diri dreptunghiulare, lungi, paralele, a cîte
2-3-4 etaje, cu spații verzi între ele, cu baloa-
nele verzi (negre pe plan) ale copacilor
rotunjiți și cu arbuști, tufe în tunsoare
savantă, geometrică. Stadion, piață vastă. O
perdea densă de copaci desparte orașelul sov-
hoznic în două: partea cu locuințele mun-
citorilor și cea destinată producției.

Sovhozul unde va fi realizat planul acestui
sat al viitorului poartă numele „Zarea kom-
munizma”. 20.000 de ha de pămînt, 10.000
de cornute — atît va avea sovhozul. O
viitoare „fabrică” de carne și de lapte. Ea va
fi așezată în apropierea șoselei Kașirskaia,
care va fi transformată în magistrala Mos-
cova-Stalingrad.

Nu mai e nevoie să descriu cu lux de
amănunte toate particularitățile planului ce
va fi tradus în fapt, specificul vieții locuitor-
ilor cazați în viitoarele apartamente sau gră-
dinile cu paleta vie a straturilor de flori, sau
bazinele în care copiii, vara, vor sparge mii
de oglinzi de perizea ale cerului răsfrînt.

Nu știu dacă hotelurile helvete de la
Chamonix sau Alberg, unde veneau răsfațații
vieții din trecut în sezonul sportului alb, erau
mai de invidiat decît aceste așezări de
orașele sovhoznice. Știu însă sigur că albeața
lor simbolică, rimează cu sănătatea vieții
etice a societății din care fac parte locuitorii
de mîine ai acestor complexe arhitecturale
sătești.

S-ar părea că acest plan, această concen-
trare a spațiului locuibil pe etajare și sinteză,
să fie la baza unei economii de teren, dar

cred mai curînd că este un reflex al evului,
o consecință logică a progresului, a transfor-
mării modului de viață. În zilele noastre,
etajele nu mai rămîn un apanaj al arhitecturii
urbane, ele devin o necesitate a confortului
modern.

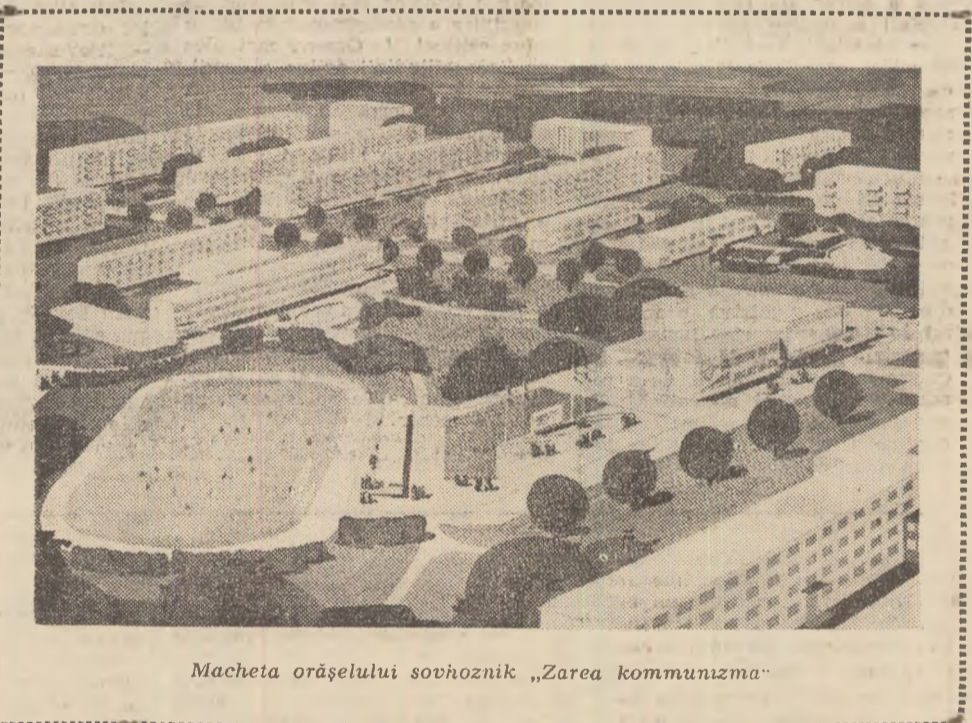
În Uniunea Sovietică, visului i se constru-
iesc case speciale ca acelea destinate muncii
de creație a oamenilor de știință, scriitorilor,
artiștilor. Dar nimic nu poate alunga nici din
aceste case pe care le vîd proiectate în ma-
cheta viitorului oraș sovhoznic, visul, visarea
constructivă. Doar sînt viitoare case ale mun-
cii comuniste. Vor locui în ele oameni care
visează în „zările comunismului” mai puter-
nic și mai creator decît au visat părinții sau
moșii lor, în pragul Revoluției, o viață, o
lume mai bună, pentru care mulți au murit
cu armele în mîini. Pe baricade, pe cîmpiile și
stepele înroșite în lupta cu albi și invadatorii,
au înghețat în pupilele deschise visul despre
„mîine”.

În aceste luminoase clădiri care aduc a
mari hoteluri turistice, se va visa, se va visa
intens, despre alt mîine, despre veșnicul
mîine al noului, al cuceririlor noi ale minții
și inimii; vor visa sovhoznicii și sovhoznicile
de toate vîrstele, după ziua de muncă.

Privind în jurul lor, vîzînd alb și verde
proaspăt, curățenia și armonia liniilor gîndite,
ei vor fi într-o stare de vis activ, gesturile și
deprinderile vor fi pe tiparul și eleganța și
echilibrul contururilor arhitectonice și spiri-
tului novator.

Din satele urcate la etajul IV se va putea
foarte bine arunca o privire clară, critică,
asupra trecutului și o privire deschisă, lumi-
noasă, asupra viitorului. De la ferestrele eta-
jului IV al clădirilor sovhoznice se va putea,
privind constelațiile, visa la veșnicul și mirifi-
cul mîine.

Radu Boueanu

Macheta orașelului sovhoznic „Zarea komunizma”

PREOCUPĂRI COTIDIENE

Septenalul vibrează cu aceeași intensitate în viața spirituală a
Uniunii Sovietice, ca și în toate celelalte compartimente economice și
sociale. Fără îndoială că încercarea de a stabili de pe acum profilul
spiritual al acestei perioade este prematură. Există însă o anumită cate-
gorie de manifestări din domeniul vieții spirituale care țin nemijlo-
cîit de cotidian: discuții, preocupări și linii de orientare apărute din
necesitățile imediate ale societății sovietice, care se cer consemnate
cu promptitudine. Iată cîteva dintre ele, înregistrate la un singur ca-
pitol. Un capitol care are în vedere necesitatea de a armoniza dezvoltarea
furtunoasă a construcției economice cu cerințele vieții spiri-
tuale, caracteristice epocii comunismului.

Progresul tehnic a adus la ordinea zilei cel puțin două probleme
culturale, în sensul cel mai larg al cuvîntului. Pe de o parte necesi-
tatea pentru milioanele de oameni ai muncii de a-și completa cunoș-
tințele tehnice și științifice, iar pe de altă parte necesitatea creării
unui cadru la fel de cuprinzător pentru utilizarea rațională a timpului
liber în creștere, în urma introducerii tehnicii înaintate.

În această arie principală de preocupări se înscrie construcția de
localuri pentru școlile de toate gradele și dezvoltarea corespunzătoare
a tuturilor formelor de învățămînt; apariția a zeci și sute de noi clu-
buri, baze sportive, lectorate; excepționala răspîndire a mișcării artis-
tice de amatori, atît în lărgime cît și în profunzime; discuțiile privi-
toare la utilizarea timpului liber din paginile gazetelor și revistelor,
indiferent de preocupările lor de bază.

Oamenii sovietici urmăresc cu aceeași pasiune, ca și semenii lor
de pe întreaga planetă, evoluția sputnicilor trimiși să exploreze spațiul

cosmic. Ei sînt interesați în munca lor de fiecare zi, de însușirea
tehnicii moderne. Dar, în același timp, ei sînt solicitați din paginile
ziarelor și revistelor, de pe scenele teatrelor și de pe ecranele cine-
matografelor la meditație pe teme sociale și politice actuale, la me-
ditație pe tema chipului spiritual al constructorilor comunismului. E
ceea ce s-ar putea numi o justă echilibrare a științelor exacte cu dis-
ciplinele umaniste. În țara sovietelor, se plămădesc acele calități in-
telectuale și morale care vor caracteriza pe oamenii-stăpîni ai marilor
forțe eliberate de știință și tehnica zilelor noastre și de celor viitoare.
E o preocupare de o asemenea amploare și de o asemenea însemnătate,
încît e greu de cuprins în cuvintele pe care le folosim în fiecare zi.

Și în sfîrșit trebuie să amintim, fie și sumar, un fapt, de aseme-
nea, de domeniul cotidianului, dar cu implicații de durată greu de
stabilit de pe acum. Este vorba de strădania îndreptată spre încetățe-
nirea, pe scară de masă, a raporturilor dintre oameni specifice comu-
nismului. Spre această ființă năzuiesc toate măsurile menite să spo-
rească sentimentul de încredere în om și să-l amplifice în relațiile
dintre oameni, de la trecerea unora dintre prerogativele aparatului
de stat pe seama organizațiilor obștești și pînă la desființarea taxa-
torilor de la autobuze și tramvaie.

Din această scurtă enumerare se poate constata că viața spirituală
cotidiană își are în Uniunea Sovietică un timbru cu totul original,
care este cel al septenalului.

Paul Granea

Scriitorul și viața contemporană

Se știe prea bine că discuțiile creatoare, schimbul rodnic de opinii sînt una din caracteristicile mișcării literare din U.R.S.S. și una din condițiile de bază ale progresului literaturii și artei sovietice. Trebuie să subliniem totuși că în acest început de an — și e vorba desigur de un fapt determinat de pregătirile în vederea Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. — dezbaterile largi privind probleme din cele mai variate domenii de activitate au căpătat o mai mare extindere și activizare. Ele manifestă o neîndoielnică înclinare spre abordarea problemelor deosebit de actuale, a problemelor „cheie” pentru progresul ulterior al vieții literare sovietice, în cele mai diverse ramuri.

Cerințele dezvoltării literaturii în etapa actuală justifică pe deplin discutarea problemei procedurilor artistice celor mai adecvate pentru a exprima viața contemporană, problema căreia i-a fost consacrată recenta plenară a conducerii secției din Moscova a Uniunii scriitorilor sovietici. Altfel în raportul prezentat de Serghei Antonov, citit și în luările de cuvînt pe marginea lui, au fost analizate căile noi, noile forme și mijloace de oglindire a realității, de natură a ridica această întrupare a vieții contemporane în imagini artistice la nivelul succeselor înregistrate de societatea sovietică în toate celelalte domenii. S-a discutat mai ales despre felul cum trebuie transfigurată viața inconjurătoare în opera literară. A merge în pas cu viața este o lozincă unanim acceptată de armata literaților sovietici. Dar cum anume se cuvine s-o facem?

În raportul său Serghei Antonov a pornit de la sublinierea sarcinii educative sporite ce revine literaturii sovietice în etapa de astăzi, caracterizată prin munca de construire desfășurată a comunismului. El a arătat că înfruirea pe care opera literară o exercită asupra oamenilor, înfruirea educativă, înobilitoare este determinată de materialul de viață prezentat sau discutat în carte, de atitudinea autorului față de el și de calitățile artistice ale respectivei lucrări. Antonov a luat atitudine critică împotriva procedurii de a supraaprecia importanța materialului de viață folosit în cutare sau cutare operă, de a rezuma valoarea ei educativă la mesajul pe care acest material îl conține și care poate acționa într-un sens pozitiv asupra cititorilor.

Prozatorul sovietic se ridică împotriva acestei „reflectări pur ilustrative” a vieții în opera de artă și a exagerării importanței rolului pe care-l joacă materialul literar în educarea poporului, fără a ține cont dacă el a fost sau nu trecut „prin sulețul viu” al artistului.

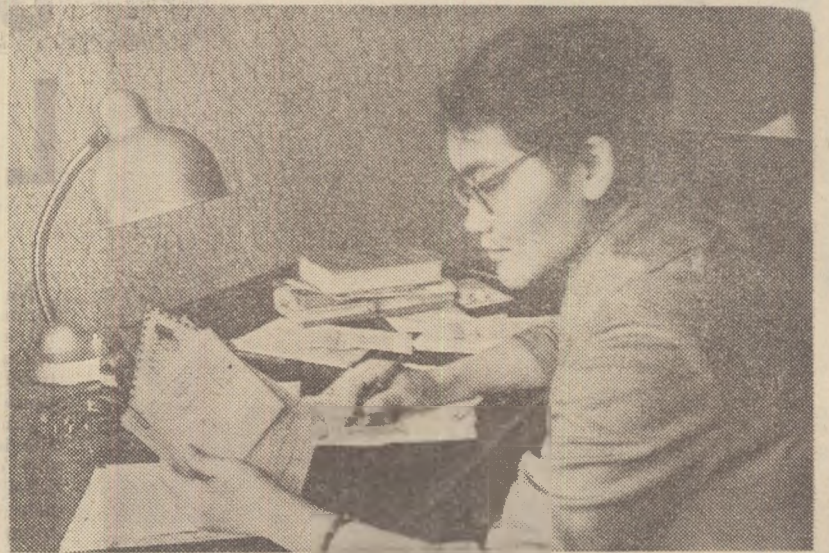
Dezvoltîndu-și argumentarea, scriitorul demonstrează că atari îngustări ale opticii celor ce consideră fenomenul literar duc și la înțelegerea strimțată a noțiunii de contemporaneitate. Subliniind încă o dată marea valoare educativă a temelor contemporane, Antonov a spus: „Trebuie să înțelegem că la baza noțiunii de contemporaneitate trebuie să se găsească idei actuale, o atitudine contemporană a autorului față de materialul înfățișat”.

Dar problema valorii educative a operei de artă — a subliniat Antonov în raportul său — nu poate ignora necesitatea unei forme contemporane și ea, a unei forme cu adevărat artistice. Scriitorul respinge deopotrivă și formalismul și ceea ce numește el „lipsa de formă”, adică neglijarea, ignorarea formei, folosirea unor vestimente și unelte literare de mult perimate. Dar el acordă cea mai mare atenție conținutului. „Să fim mai activi și în alegerea materialului și în poziția noastră de autori față de acest material și în căutarea formei, aceasta este, după părerea mea sarcina noastră” — a afirmat în concluzie Serghei Antonov.

Discuțiile vii purtate în jurul raportului au confirmat părerea că problemele ridicate au atins laturile vitale ale frontului literar sovietic. Completări și precizări în ce privește procedeele de exprimare a temelor contemporane, de zugrăvire a contemporaneității a adus criticul V. Ozerov mai ales pe linia atitudinii active a scriitorului față de obiectul zugrăvit. Această problemă au atins-o de altfel mulți dintre participanții la plenară (printre alții M. Gus, V. Șklovski, G. Rodov, E. Zlatova) subliniind însemnătatea deosebită a atitudinii scriitorului față de materialul de viață inclus în opera literară.

Preocuparea teoretică susținută a scriitorilor pentru problema contemporaneității constituie un puternic sprijin în dezvoltarea și mai departe a literaturii sovietice, în înregistrarea de noi succese pe acest domeniu.

Tatiana Nicolescu

La Leningrad a avut loc prima consițăuire a literaților popoarelor mici din Nord. 31 de scriitori nordici, reprezentînd 25 de popoare care în trecut nu cunoașteau scrisul, au dezbătut probleme privind dezvoltarea literaturilor lor naționale. În clișeu: poeta ciukotkă Antonina Kimitval, în vîrstă de 22 de ani, participantă la conferință

Candidaturi la Premiul Lenin

CREAȚII TEATRALE DE MARE VALOARE

În domeniul artei teatrale — dramaturgie și spectacol — propunerile pentru Premiile Lenin au stîrnit un deosebit interes în lumea noastră artistică.

Intr-adevăr, realizatorii și interpreții celor două spectacole propuse spre premieră — „Poveste din Irkutsk” și „Totul rămîne oamenilor” — au putut fi admirați și de spectatorii noștri, cu prilejul turneelor Teatrelor „Vahtangov” din Moscova și „Pușkin” din Leningrad.

În piesa lui Arbuzov „Poveste din Irkutsk”, excelenta actriță Iulia Borisova a dovedit în rolul Valiei că dispune de o paletă artistică bogată, evoluînd cu măiestrie între comedia sprințară și momentele de un profund dramatism.

Remarcabilă prin profunzimea gândirii și prin soluția plină de o poezie aspră este punerea în scenă a lui Evgheni Simonov. Acest tînăr regizor se caracterizează printr-o cunoaștere adîncă a psihologiei omului sovietic constructor al comunismului, pe care știe să îl aducă pe scenă în toată complexitatea lui, în toată frumusețea lui morală.

Spectacolul realizat cu piesa „Totul ră-

mîne oamenilor” de artistul poporului al U.R.S.S., Leonid Vivien, se deosebește prin laconismul formei, prin sobrietatea extremă a mijloacelor scenice și prin pregnanța cu care ideile majore ale piesei sînt dezvoltate spectatorului. Relațiile dintre personajele piesei apar cu limpezime, ciocnirile de idei sînt dramatice.

Figura academicianului Dronov este una din cele mai mari realizări din palmaresul bogat al lui Nikolai Kerkasov. Măreția interpretării sale constă tocmai în aceea că jucînd rolul unui om condamnat de o boală fără leac, are tăria morală, proprie omului sovietic, de a-și închina întreaga putere de muncă sarcinii de a sluji oamenilor pînă în ultima clipă a vieții.

Extrem de judicioasă mi se pare și propunerea de a fi premiată artista poporului a U.R.S.S., Pașennara, pentru creațiile ei din „Vassa Jeleznova” și „Cuibul de piatră”. Am avut fericirea să o admir în amîndouă aceste piese pe scena Teatrului Mic din Moscova. Am fost copleșit de personalitatea uimitoare a acestei mari actrițe, de realizarea acestor două interpretări cu adevărat monumentale.

Pe lista propunerilor se află și piesa lui Alexei Arbuzov „Poveste din Irkutsk”. Este unanim recunoscut succesul binemeritat de care se bucură această piesă atît la Moscova și în multe alte orașe ale Uniunii Sovietice cît și la București.

„Poveste din Irkutsk” este o dramă cu profund caracter social, care dezvoltă esența vieții contemporanului nostru. În piesă se arată convingător că munca a pătruns organic în structura fizică și spirituală a omului, a devenit indisolubil legată de viața și conștiința lui.

A. Sofronov ne duce prin comedia lu „Bucătăreasa” în mijlocul colhoznicilor din Kuban și ne arată noblețea, integritatea și inteligența țaranului sovietic. Piesa se remarcă prin forța interioară a caracterelor printr-un optimism sănătos, prin suculența cu care ne este înfățișată viața colhozului.

O altă piesă de teatru care figurează în această primă selecție de propuneri făcută de Comitetul pentru Premiile Lenin, este drama lui A. Salinski „Toboșara” jucată și la noi cu succes sub titlul „Nila”. Dezvăluînd cu un remarcabil talent tema majoră a lucrării, tema încrederii în om, „Toboșara” ne reamintește totodată că „lupta nu s-a terminat”, că ea trebuie continuată împotriva indiferenței, împotriva egoismului și a ne-păsării.

Fără îndoială că, supusă dezbaterii largă a opiniei publice, această primă selecție de propuneri pentru Premiile Lenin în domeniul artei teatrale și cinematografice, va suferi unele modificări. Cert este însă că toate aceste propuneri sînt făcute cu mar chibzuință și reprezintă nu numai puncte de vedere al unor instituții de stat sau organizații obștești, dar și al spectatorului sovietic, priceput și exigent.

Radu Beligan
artist emerit

BREVIAR

● „Unchiul Vania” pe scena teatrului „Comédie française” din Paris constituie un eveniment în istoria teatrului francez contemporan. Astfel își începe cronica despre noul spectacol cehovian, criticul Claude Olivier, într-un număr recent al revistei „Lettres françaises”. Spectacolul este regizat de Jacques Mauclair și are ca interpret principal pe Daniel Ivernel.

● Compozitorul Aram Hacıaturian este de cîțva timp oaspetele colectivului Operei populare din Sofia, care pune în scenă vestitul său balet „Gaianeh”. A. Hacıaturian asistă regulat la repetiții, vizitează orașul, are întâlniri cu reprezentanții vieții culturale bulgare.

● Dirijorul sovietic Ghennadi Rojdestvenski, întreprinde un turneu în Republica Federală Germană Concertul inaugural a avut loc la Köln, unde Rojdestvenski a apărut la pupitrul orchestrei simfonice a orașului, într-o sală arhitecturală care l-a aplaudat cu frenetism.

● Colectivul teatral al studenților din Veneția a pus în scenă la teatrul „Foscari” piesa lui Vladimir Maiakovski „Ploșnița”. Spectacolul întrunește aprecieri elogioase atît din partea publicului cît și din partea criticii teatrale italiene.

● Cunoscuta simfonie a Leninogradului a lui Dmitri Șostakovici a inspirat nu numai impresionantul film despre eroicii apărători ai orașului dar și un spectacol coregrafic în curs de montare la Teatrul de operă și balet „S. M. Kirov”. Va fi un spectacol realizat în întregime de consomiliștii teatrului în cîntea Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. Tot în cîntea Congresului trupa de balet a teatrului „Kirov” pregătește două premiere cu „Legenda dragostei” de A. Melikov și „Misterul buf” după Maiakovski, pe muzica lui O. Karavaiciuk.

● Literatura popoarelor din țările Africii, Asiei și Americii Latine este bine reprezentată în Uniunea Sovietică. Nu numai revistele de specialitate, cum ar fi „Inostrannaia literatura”, ci și celelalte publicații găzduiesc în paginile lor traduceri din proza și din lirica țărilor respective. Semnalăm aici prezența creației citorva din poezii reprezentativi ai Americii Latine într-unul din ultimele numere ale revistei „Novii Mir”, precum ar fi Nicolas Guillen (Cuba), Gomes (Argentina), Americo Abad (Uruguay), El Pedro

(Venezuela) și Luis Matos (Porto-Rico).

● Revista „Moskva” (nr. 2/1961) publică scrisorile inedite ale lui A. Fadeev către Vsevolod Vișnevski. Scrisorile sînt o nouă mărturie despre personalitatea și despre preocupările multilaterale ale celui care a scris „Infringerea” și „Tînăra gardă”.

● Un grup de publiciști, care a vizitat de curînd șantierul șeptenului, a fost invitat la redacția revistei „Drujba narodov”. Tema discuțiilor purtate cu acest prilej? Zugrăvirea veridică a omului sovietic — constructor al comunismului.

● „Fluviul iubirii” se intitulează un nou film egiptean — actualizare a romanului „Anna Karenina” de Lev Tolstoi.

● Scriitorii siberieni s-au întîlnit cu cititorii lor din Moscova, la cluburile marilor uzine, în școli și biblioteci.

● La 8 aprilie se deschide la Paris cea de a cincea stagiune a Teatrului Națiunilor. Noua stagiune va fi inaugurată de Opera din Berlinul occidental, careia îi vor urma spectacolele teatrului „Vahtangov”. Apreciatul colectiv teatral sovietic va prezenta începînd cu data de 16 aprilie cinci spectacole cu „Poveste din Irkutsk” și trei spectacole cu „Idiotul”.

ALEXEI BATALOV —
ACTOR ȘI REGIZOR

OMUL MEU DRAG

Regizorul care în 1959 turna „Mantaua” pe platourile „Lenfilmului” arăta tânăr — nu părea să fi împlinit nici 30 de ani (cu toate că-i împlinise), dar te surprindea faptul că purta... barbă. Era evident că nu e vorba de un simplu capriciu: barbăsonul bine îngrijit, decent, împrumuta figurii un aer de gravitate așezată, distinsă, destul de puțin potrivită cu privirea jucăușă și romantică a tinerului sovietic. „Vi-l-ați lăsat probabil pentru a impune respect în echipa de filmare!” — a întrecut să deducă un ziarist. „Nici gând — a răspuns Batalov. După ce termin „Mantaua” îl voi crea pe Gurov în „Doamna cu cățelul”, filmul lui Heifiț. Am convenit să nu port barbă falsă și vreau să mă obișnuiesc din timp cu a mea”.

Așadar, în regizorul „Mantalei” începea deja să trăiască interpretul din „Doamna cu cățelul”. Nu era pentru prima oară când se afirmă în Batalov, în același timp, actorul și regizorul: deși nu realizase încă vre-un alt film, despre Batalov se vorbea de mai mulți ani ca despre un viitor regizor de valoare. O spusese Donskoi în 1956, în vreme ce turna „Mama”, în care Batalov interpreta rolul lui Pavel; marele regizor observase uimit că actorul îi

toră fără o temeinică și multilaterală pregătire. Când a reușit, în 1946, la concursul de admitere în școala M.H.A.T.-ului, Batalov nu a avut nevoie de sprijinul... unchilor și mătușilor săi (care, în cea mai mare parte erau actosi cunoscuți ai scenei sovietice!) pentru că talentul său a impresionat și a cucerit la primul contact cu juriul.

Au urmat studii susținute, rolurile în teatru, debutul în film ca... figurant, în 1944, și în sfârșit debutul de actor, zece ani mai târziu, în „Neamul Jurbiniților”. (Titlul original al acestui film „Familia cea mare” a prilejuit remarca unanimă a criticii că Batalov a pătruns, de la primul său rol cinematografic în „familia cea mare” a actorilor sovietici de frunte). De aici, până la toate marile succese despre care am amintit nu a fost decît o singură linie dreaptă...

Alexei Batalov pictează, serie versuri — și poate că ar mai face multe lucruri interesante pe diferite tărîmuri artistice, dacă nu s-ar „limita” voit la cele două profesii în care a parcurs primii săi pași: actoria și regia... Cum se va numi eroul pe care-l va interpreta pe ecran? Deocîndată nu se știe — dar oricare va fi acela, tînărul Batalov va continua să poarte numele pe care i-l-au acordat milioanele de spectatori sovietici: „omul meu drag”.

V. Stukas
I. Hristea

Roza Makagonova într-o scenă din „Viraj în noaptea”

★ FILMUL ★

Dincolo de cercul polar

Spectatorii așteaptă întotdeauna cu îndreptățit interes filmele regizorului Konstantin Voinov. Și aceasta, pentru că fiecare din creațiile regizorului dezbate într-un mod pasionant problemele abordate, făcînd totodată profunde investigații în psihologia eroilor și destinele lor (să ne amintim ultimele sale filme „Cei trei din pădure” și „Lumină în întuneric”).

Noul său film are la bază nuvela scriitorului A. Rekamciuk „Perioada concediilor de vară”. Tematica sa ține de stricta actualitate, reflectînd bătălia dusă de oamenii sovietici pentru explorarea comoriilor solului siberian. Acțiunea se petrece la schela petroliferă Un-laga situată dincolo de cercul polar, în republica auton-

mă Komi. Un mic grup de oameni silește natura aprigă să i se supună. Ca urmare, sondele din Un-laga vor furniza mai mult țefei.

Acestea sînt coordonatele cu care se împletesc destinele personajelor și în primul rînd destinul Svetlanei Panișko, tînărul geolog-șef al exploatării. Svetlana a venit să lucreze la această schelă îndepărtată îndată după absolvirea institutului. Dar aici lucrurile se ernesau greu. Sonda produce puțin, iar directorul Brîzgalov nu reușește să îndeplinească planul, fapt pentru care este destituit. Și iată că Svetlana trebuie să preia conducerea exploatării pînă la venirea noului director. Fata aceasta frumoasă și calmă reușește să se facă iubită și asculată de oameni, cu ajutorul cărora aduce importante îmbunătățiri procesului extracției.

În aceste zile de muncă febrilă, Svetlana trece printr-o puternică dramă sufletească: ea își dă seama că Gleb Gorelov, bărbatul pe care-l iubește nu este demn de dragostea ei, căci și-a abandonat soția și copiii, și nu se lasă de băutură. Dar timpul trece repede și într-o bună zi la Un-laga sosește noul director, Mamedov, un petrolist din Baku. Acum Svetlana poate pleca în concediu pe care și l-a amînat. Ea a devenit un om matur, hotărît. În automobilul care o poartă spre gară, fata își făurește visuri pentru vacanță. Frîmintările, decepția iubirii neîmplinite rămîn din ce în ce mai mult în urmă, pe măsură ce mașina se îndepărtează de așezarea petroliferă. De acum, ele încep să aparțină amintirilor.

Pentru personajul Svetlanei a fost aleasă tînăra actriță Raisa Kurkina, care și-a făcut nu de mult debutul în filmul „Generația salvată”.

În alte roluri joacă P. Pavlenko (contabilul Borodai), P. Tarasov (planificatorul Inihov) ș.a.

În curînd o vom vedea pe Maia Menglet în filmul „Acasă”.

face propuneri interesante și competente cu privire la decupaj, la pregătirea cadrului, la montaj... A observat-o apoi și Heifiț, care a turnat cu actorul Batalov „Neamul Jurbiniților” și „Cazul Riantev”. Nici unul dintre cei doi regizori de faimă nu a considerat inoportună această atitudine „regizorală” a interpretului Batalov. Dimpotrivă: Heifiț, la cel de-al treilea film pe care îl realiza împreună cu el — „Omul meu drag” — i-a încredințat lui Batalov, pe lângă rolul titular, și acela de regizor secund...

Totul era deci pregătit pentru ca în „Mantaua” rolurile să se inverseze: Batalov să devină regizor, iar Heifiț consilier artistic al filmului. Genericul n-a mai consemnat însă numele lui Heifiț: marele regizor a socotit că arta lui Batalov se maturizase într-atît, încît consemnarea rolului său de îndrumător devenise inutilă... Actorul își luase zborul spre spațiile cosmice ale artei regizorale... Iar „Mantaua” a fost departe de a însemna un simplu film de debut: stilul său îndrăzneț, munca excepțională a regiei cu actorul principal Roland Bikov, atitudinea creatoare față de opera lui Gogol (la Gogol, Akaki Akakievici era privit cu un amestec de înțelegere și ironie, la Batalov a rămas doar înțelegerea, iar ironia s-a transformat în indignare față de societatea care-l sortise pe erou la asemenea umilinți), — toate au făcut ca „Mantaua” să intre cu dreptul în istoria cinematografului.

...Dar după ce întreaga critică a salutat apariția noului regizor de valoare, Batalov și-a potrivit barbăsonul și a pătruns liniștit, ca actor, în universul cehovian, pictat cu migală și inspirație de Heifiț — vechiul său maestru în ale regiei și actoriei. Și, astfel, carierei de actor a lui Batalov i s-a mai adăugat o nouă reușită...

Publicul sovietic i-a spus însă lui Alexei Batalov, chiar și după „Mantaua”, chiar și după „Doamna cu cățelul”, tot „Omul meu drag”... Atît de mult impresionase oare această creație actoricească din 1958? Da! — dar nu era numai asta. Batalov intruchipase în acest film un chip al omului contemporan pe care spectatorii l-au îndrăgît pînă la identificarea actorului cu eroul. Batalov devenise însuși „omul meu drag”... era la fel de modest, de dirz, de luminos ca și el. Și nu se înșelau. Batalov-omul se oglîndise bine pe ecran.

...Viața sa a fost de la început o viață de muncă, în care talentul izbucnea la tot pasul. Era adolescent cînd, în anii războiului, începuse să lucreze într-un teatru organizat în Republica autonomă tatară de către... mama sa. Făcea în acest teatru de toate: era machior, scenograf, electrician — numai actor nu era. — pentru că Batalov nu concepea ac-

REFLECTOR

Filmul artistic „La început de veac” realizat în momentul de față de cineaștii „Mosfilmului” este consacrat activității revoluționare a lui Vladimir Ilici Lenin în perioada 1898 — 1900. Premiera va avea loc în ziua de 22 aprilie, în cinstea aniversării a 91 de ani de la nașterea marelui conducător al proletariatului. În rolul lui Lenin apare un tînăr actor din Saratov, Iuri Kaiurov iar regia aparține lui A. Ribakov.

Noul film al Liudmillei Marcenko se numește „În așteptarea viitoarei primăveri” și este o producție a studiourilor leningradene. În acest film, a cărui turnare se apropie de sfîrșit, Marcenko are ca partener pe Innokenti Smoktunovski, cunoscut spectatorilor noștri din „Scrisoare neexpediată” unde a interpretat rolul lui Sabinin.

Ultimul număr al revistei cinematografice franceze „Ciné-star-roman” publică pentru prima oară scenariul unui film sovietic. Este scenariul lui Grigori Ciuhrai și V. Ejov la „Balada soldatului”. Scenariul este ilustrat cu cadre din film.

Consfătuirea lucrătorilor din cinematografia sovietică organizată de Ministerul Culturii al U.R.S.S. și Uniunea cineaștilor a dezbătut problema legată de reflectarea în film a vieții și preocupărilor actuale ale oamenilor sovietici și realizarea unor producții de înaltă calitate artistică. La consfătuire s-a discutat de asemenea despre noul sistem de organizare și planificare a producției cinematografice, care deschide perspective largi activității creatoare, sporind în același timp răspunderea fiecărui realizator.

Posturile de televiziune daneze au transmis recent filmul sovietic „Dama de pică”, film prezentat cu mult succes și pe ecranele din Copenhaga. În cursul ultimului an, programele de televiziune din Danemarca, au inclus mai multe filme artistice și documentare sovietice, care au fost vizionate de peste 10 milioane de telespectatori.

Regizorul Sigismund Navrotski, autorul filmului „Trepte albe”, a terminat de curînd, la studioul A. Dovjenko din Kiev, „Oameni din satul meu”. Este un film dedicat vieții unui colhoz din ținutul Polesie. În acest film vom revedea pe Vera Vasilieva în rolul mindrei Parasia, pe Evgheni Samoïlov în rolul inginerului Burciak, pe Lidia Fedoseeva (din „Fete de aceeași vîrstă”) în rolul tinerei Vasilinka, pe Nikolai Timofeev (Stroivoda, președintele de colhoz) ș.a.

C. M.

- campioană olimpică
- recordmană a lumii

Două prietene

În luna octombrie a anului trecut, campioana olimpică, Tamara Press a făcut o vizită în țara noastră. Recordmana lumii la aruncarea greutății vizita România ca simplă turistă. Bineînțeles, orașul de care se leagă amintirea primului ei concurs internațional, în anul 1955. Au urmat apoi lungi călătorii pe valea Prahovei și a Bistriței și numai vremea neprietnică a împiedicat-o pe Tamara să înoate în valurile Mării Negre. În vizitele întreprinse prin țară, Tamara a fost însoțită de campioana noastră, Iolanda Balaș, răstimp în care cele două mari sportive ale lumii au încheiat un original pact: vizitarea reciprocă a țărilor lor, în afara concursurilor internaționale. Și iată-o pe Iolanda Balaș reîntoarsă, de câteva zile, din vizita pe care a făcut-o prietenei ei din Leningrad, la invitația Tamarei și a Federației de atletism a Uniunii Sovietice.

— Vizitează pentru a noua oară Uniunea Sovietică — ne-a declarat Iolanda Balaș și pentru a doua oară Leningradul. E un oraș admirabil, L-am vizitat prima oară în 1951, în vară, în perioada „noptilor albe”, când are un farmec deosebit, dar nici peisajul de iarnă nu estompează frumusețea orașului. După cum știți, am participat și la un concurs de sală, în aceeași sală unde Brumel a realizat excepționala lui performanță, cea mai bună din lume pe teren acoperit. De asemenea am avut întâlniri prietenești cu Irina Press, sora Tamarei, cu Galina Dolia, una dintre cele mai bune săritoare în înălțime din Uniunea Sovietică, cu sprinterul Kononov, cu săritorul de triplu-salt, Țiganov și mulți alții. Dar principalul scop al vizitei mele a fost stringerea legăturilor de prietenie pe calea unor contacte directe cu sportivii sovietici prieteni.

— Cum v-ați petrecut timpul la Leningrad?

— Tamara a fost o gazdă desăvârșită. Cele 8 zile petrecute în locuința ei, situată în raionul Rîmski, nu le voi uita niciodată. Mama Tamarei m-a răsfățat cu toate specialitățile artei culinare rusești. Doar cu vodka n-am reușit să mă împac. Iar fiica m-a plimbat peste tot cu „Volga” ei: în raioanele unde se construiesc noi cartiere de locuințe, în orașelul Pușkino, situat la 30 de km. depărtare de Leningrad, la Razliv, unde a stat ascuns Lenin în zilele premergătoare Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. Împreună cu Tamara am vi-

zitat Ermitajul, Muzeul Rus, Institutul de Construcții, unde prietena mea e studentă. Am vizionat și câteva spectacole ale Teatrului de păpuși și baletul „Lacul lebedelor”.

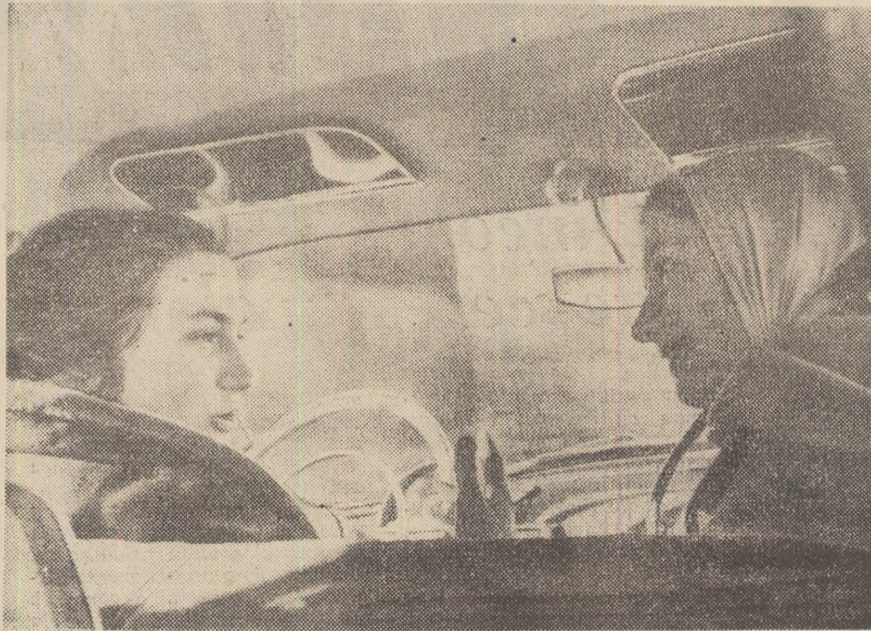
— Vă cunoaștem ca mare iubitoare de muzică. Ați asistat la vreun concert?

— Din păcate nu. Am compensat aceasta, însă prin audierea în casa Tamarei a muzicii imprimate pe bandă de magnetofon. Ne-a apropiat, și pe planul acesta, pasiunea comună pentru muzica lui Beethoven. Dar pentru că sîntem tinere, n-am neglijat să audiem și muzică ușoară. Și pentru că în discuțiile noastre reveneau mereu amintiri de la Olimpiada din Roma, audiam muzică italiană. În aceeași ordine de idei, știind pasiunea Tamarei pentru muzică i-am dus o bandă și discuri cu înregistrări de muzică românească.

— Și-acum, după reîntoarcerea în țară, ce surprize pregătiți iubitorilor de atletism?

— Deocamdată, antrenamente și iar antrenamente. Pe urmă, vom mai sta de vorbă...

M. Ariton

„Tamara m-a plimbat peste tot cu „Volga” ei...”

POSTA REDACȚIEI

ORTANSA STOIAN — Constanța: 1) Liudmila Marcenko e studentă la Institutul Marcial de cinematografie (Vsesoiuznii gosudarstvennii institut kinematografii) din Moscova.

GHEORGHE CHELCAN — Tirgoviște: Interpretă principală din filmul „Prea tirziu” a fost Tatiana Pilețkaia.

ELENA MIRONESCU — Botoșani: 1) Elină Bistrițkaia îi puteți trimite scrisoarea la Teatrul Mic (Mali Teatr) din Moscova. 2) Alexei Batalov lucrează actualmente la studioul „Lenfilm” Kinostudia „Lenfilm” din Leningrad, iar Serghei Bondarciuk filmează la studioul „Mosfilm” din Moscova în „Judecata demenților”, nouă realizare a regizorului Grigori Roșal.

TOMA PIENARU — Deva: Am primit scrisorile dv. dar din cuprinsul lor nu reieșe clar despre ce fel de îndrumări și recomandări bibliografice este vorba. În privința publicării albumelor, vă sfătuim să vă adresați Editurii didactice și pedagogice.

ALEXANDRU GANEA — com. Viziru, regiunea Galați: În primul rând e necesar să formați școala medie cu calificare foarte bună. Medie să aveți apoi rezultate tot atât de bune la învățătură și la facultatea respectivă a Institutului Politehnic. Așa va fi mai ușor să vă atingeți țelul la care visați.

GABRIELA POPESCU — Toplița: Fotografiile actorilor dv. preferați nu

A.R.L.U.S.

Timișoara

Consiliul orașenesc A.R.L.U.S. a organizat la Casa ofițerilor o conferință cu tema: „Dezarmarea generală și totală, cerință imperioasă a popoarelor”. A vorbit tov. Eugen Rodan, secretar al Consiliului General A.R.L.U.S. Conferința s-a bucurat de o participare numeroasă.

★ Pentru oamenii muncii din Timișoara a devenit un fapt obișnuit vizitarea unei noi expoziții organizate de Casa prietenilor romino-sovietice în centrul orașului, la poștă, în fabrici și uzine, în instituții și întreprinderi. Astfel, recent a fost prezentată expoziția: „R. S. S. Moldovenească”, care a oglindit progresele înregistrate de această republică și stadiul de înflorire la care se află ea în prezent. Expoziția „Siberia azi” a stîrnit de asemenea, un viu interes în rândurile oamenilor muncii. Diferite alte expoziții, ca, de pildă, aceea privind extracția de diamante sau construirea grandioasei hidrocentrale de la Bratsk au fost vizitate de numeroși vizitatori.

I. Dascălu
corespondent

Caransebeș

În scopul răspîndirii cunoștințelor despre Uniunea Sovietică în cercuri cât mai largi, Consiliul orașenesc

A.R.L.U.S.-Caransebeș organizează cu regularitate manifestări culturale la care participă cu interes numeroși oameni ai muncii din toate sectoarele de activitate. Recent, Consiliul orașenesc A.R.L.U.S. a organizat o reușită seară muzicală în cadrul căreia s-a vorbit despre viața și creația compozitorilor Șostakovici și Prokofiev.

N. Pirvu
corespondent

Suceava

Consiliul regional A.R.L.U.S. a organizat un ciclu de patru conferințe pe tema: „U.R.S.S. în avangarda luptei pentru pace”. Aceste expuneri sînt ținute în centrele raionale și orașenești de către conferențieri trimiși de la centrul de regiune. Prima expunere — cu tema: „U.R.S.S. în fruntea luptei pentru pace și colaborare internațională” — a fost ținută în raionul Gura Humorului, unde a vorbit tov. Gheorghe Pințilescu, șef al secției de învățămînt a Sfatului Popular regional. În orașul Dorohoi a vorbit tovarășul Const. Pop, secretar de redacție al ziarului „Zori Noi”. Asemenea expuneri au mai avut loc, și în Botoșani, Cimpulung, Vatra Dornei, Rădăuți ș.a.

În a doua jumătate a lunii martie a fost ținută cea de-a doua conferință despre lupta Uniunii Sovietice pentru dezarmarea generală și totală.

I. T.
corespondent

Iași

Activitatea Casei prieteniei din Iași se sprijină pe un număr tot mai mare de colaboratori din diferite sectoare. Datorită acestui fapt, s-a putut aborda o tematică mai bogată și mai variată. Astfel tov. Constantin Sasu, președintele Tribunalului regional Iași a vorbit despre „Deputatul sovietic, activist de frunte pe tărîm politic și social”. Conferința: „Masele plastice în medicina sovietică” a fost ținută de dr. Leonard Wexler. Din ciclul privind septenaliul sovietic s-au ținut conferințele: „Realizările celui de al doilea an al septenaliului” (tov. L. Moscovici, directorul direcției regionale de statistică); „Electrificarea căilor ferate în anul septenaliului în U.R.S.S.” (tov. I. Budura, directorul regionalei C.F.R. Iași) etc. Au mai fost expuse conferințe privind cele mai noi realizări ale tehnicii și științei sovietice de către prof. ing. Vasile Diaconescu, prof. ing. Gerard d'Albon, lector Hugo Rosman, conf. univ. dr. I. Batcu, asist. univ. S. Dimitriu etc.

Marile comemorări au fost de asemenea în atenția Casei prieteniei romino-sovietice. Alex. Zacordoneț, conf. univ. a evocat personalitatea lui F. M. Dostoevski, prof. dr. Emil Galginski pe aceea a lui N. E. Jukovski și dr. P. Brinzei a vorbit despre I. P. Pavlov, deschizător de noi orizonturi în știință.

L. Beneș
corespondent

SCRISORI din U.R.S.S.

Un călduros salut din depărtatul Ural

Mă interesează mult viața din România. Îmi plac cîntecele dv. despre frumosul București și aș dori să corespondez cu o tinără.

VALENTINA
DEMAKINA
Bașkiria, Beloretk,
Kirpicinaia ul. 25

Filatelisti, să corespondăm!

Sînt un pasionat colecționar de mărci poștale. Dispun de o bogată colecție consacrată lui V. I. Lenin. Aș dori să fac schimb de mărci cu un colecționar din România.

STEPAN SPIȚIN
Celiabinsk, prospekt V. I
Lenina 45. kv. 61

Doresc să am prieteni în România

Am 20 de ani și sînt profesoară de cultură fizică la o școală medie din Republica Autonomă Bașkiria. Doresc de multă vreme să pot corespondență cu prieteni din România.

IRINA MALKOVA
R.S.S.A. Bașkiria, Ișimbai,
Bulvarnaia 34—9

RADIO MOSCOVA: UN CONCURS PENTRU ASCULTĂTORII ROMÎNI

Intrebările la care trebuie să răspundă participanții

- 1 La ce dată a fost lansată stația automată interplanetară a Uniunii Sovietice și ce greutate are?
- 2 Cum se explică faptul că pe orbită a fost plasat mai întâi un satelit?
- 3 De ce racheta care transportă stația automată interplanetară lansată nu în momentul cînd planeta Venus se apropie în cea mai mare măsură de Pămînt?
- 4 Cîți kilometri are de parcurs pînă la planeta Venus stația automată și care va fi poziția planetei Venus față de Pămînt în momentul întîlnirii cu stația automată interplanetară?

Răspunsurile la acest concurs se primesc pînă la data de 15 mai 1961, pe adresa: Emisiunea „Vorbește Moscova” adresată ascultătorilor din R.P.R. strada Piatnițkaia nr. 25 Moscova.

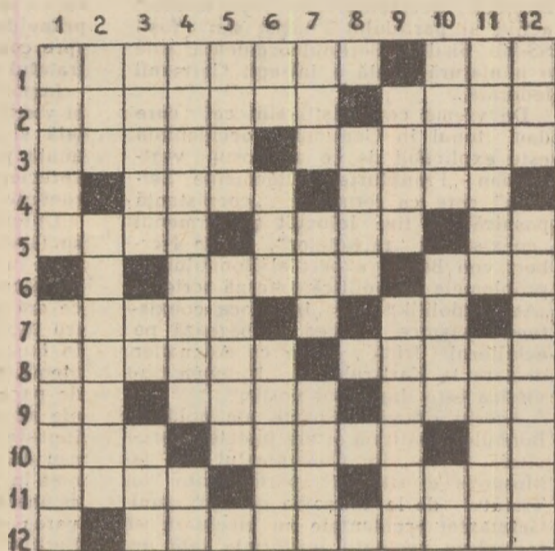
PRIMĂVARĂ

ORIZONTAL: 1) Scriitor sovietic, autorul volumului de schițe și nuvele „O primăvară buclucășă” — Vestitor al primăverii, care ne spune cum se numește 2) Printre primele flori care apar primăvara — „Vine, vine primăvara” 3) „Din care veacuri inecale-n fum / Porni el oare, ca un scai, la drum?” (G. Topirceanu) — Griu de primăvară 4) A tăia iarba — Face parte din garderoba vestitorilor primăverii 5) Genune — Lopătică pentru curățat plugul — În tei! 6) În primăvara vieții — Primăvara inverzește 7) „Cimpul alb, oile negre” — În pom! 8) A lucra cu fusul — Iarbă verde de grădină 9) Ave! — Tobă de carate! — Aer curat, ozonat 10) Cui turtit — Autorul cîntecului „Mereu biruitoare-i primăvara” — Dese! 11) Pom fructifer — În toi! Pieptar jărănesc 12) Autorul versurilor: „Primăvară, din ce rai / Nevisat de pămînteni, / Vii cu mîndrul tău alai! Peste crînguri și pîni?”

VERTICAL: 1) Iarbă crescută a doua oară — Autorul volumelor „Iarbă” și „Florile pămîntu-

lui” 2) Formează vîtorul — Autorul poeziilor „Spre primăvară”, „Nopte de primăvară” și „Nervi de primăvară” 3) Grandioși (fig.) — Soare — Titlu! 4) Vestitor al primăverii — În soare! 5) Stînjene! — Apărut 6) K — Roman de Liviu Rebreanu — Așin calea vestitorilor primăverii 7) Pronume — Animal... de berărie — Pămînt cultivat 8)

Țară antică 9) Susține viața de vie — Pămînt natal 10) Frumoasă floare albă în formă de cupă cu parfum puternic — Trandafir — Peste sol 11) Omisă — Poruncă 12) Pronume — Autorul versurilor: „Cucul cîntă, mierle, presuri — / Cine știe să le-asculte? / Ale păsărilor neamuri / Cîrănesc pîtele-n ramuri / Și vorbesc cu-atît de multe / Înțelesuri”.

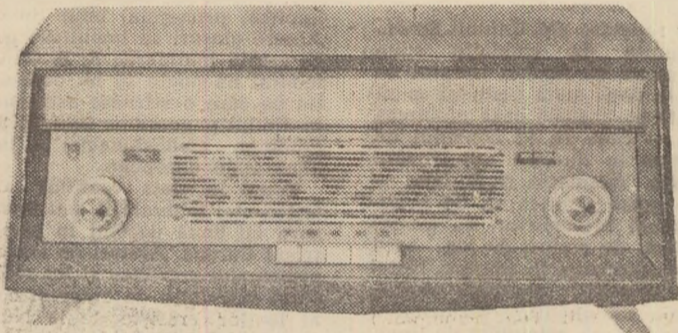

In atenia
Gospodăriilor agricole
de Stat și a Gospodăriilor
agricole colective.
Contribuiți la dezvoltarea
animalelor și păsărilor,
amestecîndu-le hrana cu
FĂINĂ DE OASE
și
FĂINĂ DE CARNE
Folosiți de asemenea
FURAJELE CONCENTRATE
Adresați comenzile:
I. I. R. „11 IUNIE”
SF. GHEORGHE, reg. Brașov

Surpriza anului 1961 !!!

Noul aparat de radio de construcție originală

S 604 A „Fantezia”

Performanțe excelente pe toate lungimile de undă.
Prevăzut cu indicator optic de acord, reglaj de ton și cu 2 difuzoare montate lateral.
Oferă o audiere minunată.
Caseta de construcție originală, cu ornamentații de alamă, este plăcută ochiului și dă o notă de eleganță oricărui interior.

ELECTRONICA

Intreprindere industrială de stat pentru piese și aparate de radio, televizoare și electronică industrială
București — Str. Baicului nr. 82. — Raion 1 Mai

AVIZ IMPORTANT

pentru consumatorii de gaze lichefiate (aragaz)

Pentru prevenirea unor accidente grave consumatorii de gaz petrolier lichefiat (aragaz) vor respecta cu strictețe instrucțiunile de utilizare a buteliilor încărcate cu gaze, care prevăd următoarele:

— Transportul buteliilor se face numai cu pîlîța de siguranță și capacul de protecție montate.

— Montarea regulatorului la butelie se face numai cu garnitura bună.

— Etanșeitatea instalației se verifică de consumator cu apă săpunată, nu cu flacără.

— Folosiți buteliile numai cu regulator și supravegheați aparatele în timpul funcționării.

— Este interzisă încălzirea buteliei cu apă caldă la flacără, așezarea lângă sobe, calorifere sau încălzirea ei în timpul utilizării.

— Dacă simțiți mirosul specific aragazului închideți imediat ventilul buteliei și robinetii aparatului; nu aprindeți chibritul sau lămpi.

Deschideți ușile și ferestrele pentru aerisire, anunțînd Serviciul reclamațiilor — telefon 15.09.33, pentru Capitală.

— În provincie se vor anunța centrele de distribuție de produse petrolifere din localitate.

— Nu vă procurați butelii prin intermediari; utilizați serviciul la domiciliu al bazei, care asigură montajul și verificarea corectă a instalației.

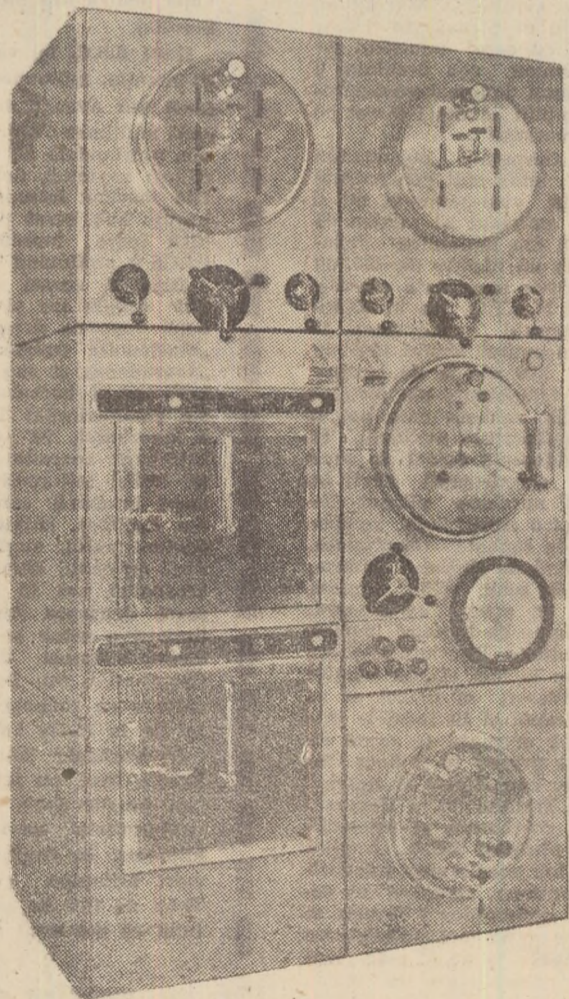
— Procurați-vă instrucțiunile tehnice pentru folosirea buteliilor cu gaze lichefiate de la punctele de desfacere sau prin distribuitorii franco-domiciliu.

— Afișați instrucțiunile la locul de consum și respectați întocmai indicațiunile respective.

Nerespectarea instrucțiunilor de utilizare a gazului lichefiat precum și utilizarea de către consumatori a unor aparate și accesorii necorespunzătoare se sancționează conform H.C.M. 33 1960.

M.I.P.C.-D.G.A.D.

INSTALAȚIE DE STERILIZARE MIJLOCIE PENTRU SALILE DE OPERAȚIUNI

PRODUS: INDUSTRIA TEHNICO-MEDICALĂ, BUCUREȘTI

Wehrmachtul lui Adenauer are din nou nevoie de „spatiu vital“.

Cererilor repetate ale Uniunii Sovietice, sprijinite de celelalte state socialiste, ca să fie semnat tratatul de pace cu cele două state germane și să fie rezolvată pe această bază problema Berlinului, — ceea ce ar constitui un pas important în direcția normalizării situației din Germania și Europa, —

Bonnul le opune politica sa de continuare a cursului înarmărilor, de pregătiri de război, de creare de noi baze militare vest-germane în Europa. Notei guvernului sovietic, din luna martie, care sublinia convingător seriozitatea situației din Europa pricinuită de lipsa, la un deceniu și jumătate de la sfârșitul celui de-al doilea război mondial, a unui tratat de pace cu Germania, Adenauer i-a opus un „Nu“ categoric. Adenauer s-a grăbit să ia cuvântul la un miting electoral la Köln pentru a declara că propunerea sovietică ca actualele frontiere să fie consfințite în tratatul de pace este „inacceptabilă“.

Recenta întâlnire cu generalul Nordstad, comandantul suprem al forțelor N.A.T.O. s-a axat asupra planurilor de transformare a N.A.T.O. într-o a patra putere atomică, ceea ce este o cale indirectă de înzestrare cu arma atomică a Bundeswehrului. Perseverența și meticulozitatea cu care Bonnul urmărește să capete arme atomice și să domine politica occidentală, împingând-o pe un făgaș din ce în ce mai primejdios, s-a vădit și în întrevederile dintre Adenauer cu de Gaulle și Macmillan, în turneul făcut de Strauss în S.U.A. ca și în graba cu care ministrul de Externe vest-german von Brentano a ținut să fie „primul diplomat vest-european“ care a stabilit „contact direct cu noul guvern american“.

În prezent, Germania occidentală este o regiune unde sînt concentrate atît forțe armate vest-germane, cît și străine. Este suficient să arătăm că forțele N.A.T.O. din Republica Federală se ridică la un efectiv de 700.000 de oameni. Potrivit unor date oficiale, comandamentul N.A.T.O. are la dispoziția sa pe teritoriul vest-german, 27 de divizii. La începutul anului 1960 au existat acolo 300 rampe de lansare pentru rachete teleghidate ale forțelor terestre N.A.T.O., rachete care pot fi înzestrate cu încărcătură nucleară. În Germania occidentală există de zece ori mai multe aerodromuri decît în Franța. Au fost aprobate planuri cuprinzătoare pentru construirea ramperelor și bazelor de rachete teleghidate. Ministrul federal de război, Strauss, a declarat că în anul 1963 armata vest-germană va avea, ea singură, peste 1.100 rampe de lansare pentru rachete teleghidate. Dar militariștilor vest-germani nu le mai ajunge spațiul dintre Rin și Weser, ei pleacă să se antreneze în Franța și în insulele britanice. Pe bună dreptate se arată în Comunicatul cu privire la ședința Comitetului politic consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia de prietenie, colaborare și asistență mutuală: „Cu ajutorul S.U.A. Angliei și Franței are loc accelerarea refacerii armatei vest-germane agresive sub comandamentul generalilor hitleriști și înzestrarea ei cu arme racheto-nucleare și cu alte mijloace dintre cele mai moderne de exterminare în masă.

Un focar de agresiune: „REICH“-UL LUI ADENAUER

Germaniei occidentale i se pun la dispoziție baze militare pe teritoriile altor țări“.

Naziștii dau tonul

Bonnul își afișează din ce în ce mai insolent pretențiile revanșarde, proclamînd din ce în ce mai fățiș că scopul principal al politicii sale îl constituie anexarea cu forța a Republicii Democratice Germane și acapararea unor teritorii aparținînd Poloniei, Cehoslovaciei și Uniunii Sovietice. La întrunirile diferitelor asociații revanșarde iau cuvîntul persoane oficiale de la Bonn care „promit compatrioților că se vor întoarce cu ajutorul N.A.T.O. pe teritoriile poloneze ale fostei Prusii orientale“ etc. etc.

Din an în an, în Germania occidentală răsună tot mai insolent și mai perseverent voci care cer să se revizuiască actualele frontiere din Europa, deși pentru oricine este clar că aceasta implică primejdia unui nou război. Aceste glasuri se înmulțesc pe măsură ce crește înarmarea R. F. G. Guvernul federal nu poate să nu cunoască reacția pe care o stîrnesc asemenea cereri în rîndul popoarelor Uniunii Sovietice, Poloniei, Cehoslovaciei și în rîndul altor state europene.

Tonul în viața politică oficială a Germaniei federale îl dau tocmai aceia care cu două decenii în urmă au crotropit Europa. Alături de Hans Globke, principalul consilier al lui Adenauer, a cărui activitate de autor și comentator al legilor rasiste de la Nürnberg a fost completată de participarea directă la exterminarea a milioane de oameni în Europa, lucrează astăzi cu zel în statul vest-german sute și mii de alți naziști. Numai pe lingă Consiliul

municipal vest-berlinez funcționează 18.000 de foști funcționari naziști. Justiția vest-berlineză numără 23 de judecători principali care au fost naziști. Aproximativ o treime din poliștii din Berlinul occidental sînt foști membri activi ai partidului nazist sau foști SS-iști. Și doar Berlinul occidental este o miniatură fidelă a întregii Germanii federale...

De vreme ce naziștii sînt cei care dau tonul în Germania occidentală este explicabil de ce oficiosul vest-german „Frankfurter Allgemeine Zeitung“ cere ca termenul „coexistență pașnică“ să fie înlocuit cu termenul „coexistență rachetelor“, de ce Herbert von Borch, expert al Bonnului în problemele de politică externă scrie în „Aussenpolitik“ că „în epoca coexistenței pașnice, pacea se bazează pe echilibrul fricii“, și de ce Adenauer declara la Karlsruhe că „Uniunea Sovietică este dușmanul nostru“.

— Aceste câteva aspecte ale politicii Bonnului confirmă și ele justetea aprecierii făcute în Comunicatul de la Moscova al statelor participante la Tratatul de la Varșovia că „guvernul Germaniei occidentale nu încetează să formuleze pretenții teritoriale față de alte state și să desfășoare o propagandă revanșardă în rîndurile opiniei publice vest-germane. Germania occidentală se transformă în principalul focar al primejdiei de război în Europa“.

U. R. S. S. luptă pentru normalizarea situației în Germania

Politica revanșardă a Bonnului sprijinită de puterile occidentale este contrară intereselor tuturor popoarelor

europene și în primul rînd intereselor poporului german. Cu deplină temei aprecia nota guvernului U.R.S.S. adresată guvernului R. F. Germane că „nu se mai poate continua în acest fel: fie că se merge spre agravarea tot mai primejdioasă a relațiilor dintre state, spre conflicte militare, fie că se încheie tratatul de pace“.

Importanți oameni politici și fruntași ai vieții publice din Germania occidentală și multe ziare influente se pronunță pentru luciditate și realism în aprecierea situației și sfătuiesc să se renunțe la iluziile periculoase.

Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste au dat dovadă de mare răbdare în problema încheierii tratatului de pace cu Germania. Ele au făcut tot ce era posibil spre a nu da prilej pentru încordarea situației în Germania și în Europa în legătură cu această problemă. Propunînd încheierea tratatului de pace cu cele două state germane, ele nu urmăresc nici un fel de interese înguste cu caracter militar, economic sau de altă natură. Așa cum a subliniat în repetate rînduri N. S. Khruciov, semnarea tratatului de pace și rezolvarea pe această bază a problemei Berlinului occidental ar însemna un pas important în direcția normalizării situației din Germania și Europa. Aceasta ar fi un câștig pentru toate popoarele, deoarece ar fi înlăturată una din cauzele principale ale încordării internaționale și îndeosebi ale încordării în Europa.

În luna mai se împlinesc 16 ani de la capitularea Germaniei hitleriste — un termen mai mult decît suficient pentru ca problema tratatului de pace să fie rezolvată și să se încheie definitiv capitolul celui de-al doilea război mondial.

Z. Florea

Cunoscuta societate de radio și televiziune „British Broadcasting Corporation“ și-a anunșat intenția de a transmite anul acesta, prin rețeaua sa de televiziune, manifestația de 1 Mai de la Moscova.

Informarea „pe viu“ este, fără îndoială, cea care corespunde cel mai bine cerințelor omului modern. Și dintre toate lucrurile, dintre toate locurile care se cer astăzi văzute și auzite „ca și cum ai fi acolo“ — realitatea din lumea socialismului (din Uniunea Sovietică în primul rînd) ocupă pentru toți locul primordial.

Dacă B.B.C. își va realiza intenția, milioane de englezi vor avea prilejul să vadă mulțimea din Piața Roșie, ghirlandele de flori cu care vor fi salutați conducătorii sovietici, depășirile de plan înscrise pe panourile marilor întreprinderi, porumbeii care-și vor fi lîngă aripile sub cerul primăvărat al Moscovei, cuvîntul MIR (care înseamnă în același timp și LUME și PACE!) strălucind în toate culorile...

Datorită cursei înarmărilor și „războiului psihologic“ Anglia (ca și alte țări occidentale) trăiește — după expresia deputatului Konni Zilliacus — sub o „blestemată treime — ignoranța, frica și ura“, care „degradează și sugrumă spiritul omului, generează fanatismul și barbaria“. Și iată că la 1 Mai, retransmisia demonstrației de la Moscova va spulbera o parte a ignoranței, va atenua frica și va pune sub semnul întrebării necesitatea urii. Căci urmărind cu interes (și însăși inițiativa B.B.C.-ului arată cît de mare este acest interes!) carele alegorice, eșarfele multicolore ale femeilor, chipurile luminoase ale constructorilor comunismului, englezii se vor întreba, fără îndoială, dacă pricinile fricii trebuiesc căutate în porumbeii Moscovei sau în bombardierele atomice care patrulază deasupra Angliei, dacă ura trebuie îndreptată împotriva celor ce demonstrează în plină zi în Piața Roșie, bucurîndu-se de succese obținute în cucerirea Cosmosului, sau împotriva submarinelor americane încărcate cu rachete care se strecoară noaptea în golul de la Holly Loch...

Se vorbește mult despre tradiționalismul englez. Există, însă, un lucru pe care pînă și englezii îl pun mai presus decît tradiția: necesitatea de a trăi în conformitate cu interesele lor și cu spiritul epocii. Ființează în Anglia o Asociație a Camerelor de Comerț britanice, care a împlinit anul acesta 101 ani. Timp de 100 de ani, Asociația a trăit cu mîndria faptului că n-a avut nevoie să organizeze vreodată o ex-

poziție. Astăzi Asociația trăiește cu mîndria că în cel de-al 101-lea an al existenței sale, rupînd o tradiție seculară, ea organizează prima expoziție din istoria sa, în capitala Uniunii Sovietice — Moscova!

Funcționarii a 600 de firme britanice rostesc azi cuvîntul Sokolniki (numele parcului moscovit unde se va deschide în mai expoziția industrială și comercială engleză) cu aceeași savoare cu care rostesc cuvintele Sputnik sau Lunnik. Ei învață de asemenea să rostească cuvîntul vistavka (expoziție) pentru a face plăcere reprezentanților sovietici ce vor instala la Londra expoziția lor. Alături de știință, comerțul e o armă puternică împotriva efectelor nefaste ale „războiului rece“.

Descifrînd la televiziune inscripțiile de pe panourile purtate de demonstrații de la Moscova, mulți englezi care învață limba rusă în școli, la cursurile populare sau la radio, vor avea prilejul să-și verifice cunoștințele. Ei își vor aminti în același timp de unul din numerele influentului ziar „Guardian“ din Manchester apărut la sfîrșitul anului trecut. O parte din articolele și anunșurile acestui ziar au apărut tipărite în limba rusă. Schimbul presupune cunoașterea, iar cunoașterea — este leacul cel mai sigur împotriva ignoranței... Alături de reclamele pentru autocamioanele „Rootes“, ziarul a publicat reclame ale autoturismelor „Moskvici“. Lîngă descrierea unora dintre produsele chimice ale lui „Imperial Chemical Industries“, erau descrise aparatele fotografice sovietice „care au fotografiat partea invizibilă a Lunii“. Vecină cu reclama cafelei „Lister“ se afla reclama conservelor de pește sovietice...

Desigur că nu întîmplător B.B.C.-ul a ales ziua de 1 Mai pentru o transmisie „pe viu“ de la Moscova. Peste lume e primăvară și oamenii privesc mai mult decît oricînd spre răsărit. În răsărit toate coloanele de mercur indică presiune normală, toate barometrele arată vreme favorabilă. Privind demonstrația de 1 Mai din Piața Roșie, englezii vor simți puternic aceasta. Și chiar dacă presupunem că comentariul celor de la B.B.C. ar putea încerca să atenueze această impresie, englezii își vor aminti din nou de ziarul „Guardian“ din Manchester. Pe bustul lui C. P. Scott, unul din primii redactori-șefi ai acestui ziar, există inscripție cuvintele sale: „Comentariile sînt libere, dar faptele sînt științifice“.

Și nu încapă nici o îndoială că tocmai științelor faptele vor da în primul rînd englezii încrederea lor...

Radu Țiulescu